

**ชั้นทะเบียน
มรดกภาพยนตร์ของชาติ
ครั้งที่ 12 ประจำปี 2565**

**4 ตุลาคม
วันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย**

ขี้นกะเบี่ยนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ 12 ประจำปี พ.ศ. 2565

ISBN	978-616-543-792-9
พิมพ์ครั้งแรก	ตุลาคม 2565
จำนวนพิมพ์	500 เล่ม
จัดพิมพ์โดย	หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม 94 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล นครปฐม 73170 โทร 02 482 2013-15 www.fapot.or.th
คณะทำงาน	ชลิดา เอื้อบำรุงจิต, โดม สุขวงศ์, สันหทัย โชติรสเสรณี, ก้อง ฤทธิดี, อรวรรณ ขวศิลป์, ภาคภูมิ ธรรมศรี, พุทธพงษ์ เจียมรัตต์ัญญู, หัตยา พิภู่, มานัสศักดิ์ ดอกไม้
ศิลปกรรม	พัชรินทร์ เอกอ่อนแสง
พิมพ์ที่	บริษัท ชยากร พรินต์ติ้ง จำกัด 27 ซอยมาเจริญ 3 แยก 4-3 แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160

คำนำ

ปีนี้เป็นปีที่ 12 แล้ว ที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กำหนดให้วันที่ 4 ตุลาคม เป็นวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย เพื่อคารวะและรำลึกถึงวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2509 ซึ่งเป็นวันที่คณะอนุกรรมการด้านการสื่อสารมวลชนในคณะกรรมการชาติว่าด้วยองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งองค์การสหประชาชาติ มีมติในการประชุมวันนั้น เสนอแนะให้หอสมุดแห่งชาติ เปิดแผนกเก็บรักษาฟิล์มภาพยนตร์ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อให้ยุวชนรุ่นหลังได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และประธานอนุกรรมการ คือ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ร่วมกับกรรมการอีกบางท่านได้บริจาคฟิล์มภาพยนตร์สำคัญจำนวนหนึ่งไว้เป็นการประเดิม อันนับเป็นครั้งแรกที่มีการเสนออย่างเป็นทางการและมีการกระทำให้มีการอนุรักษ์ภาพยนตร์ขึ้นในประเทศไทย แม้ว่าการกระทำครั้งนั้นไม่ต่อเนื่องและยั่งยืน แต่ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งหอภาพยนตร์แห่งชาติขึ้นในกรมศิลปากรในปี 2527 และพัฒนาเป็นหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ในปี 2552 หอภาพยนตร์ได้ตระหนักและรำลึกถึงเจตนารมณ์ของมติการประชุมครั้งนั้น ด้วยการสืบทอดให้เกิดวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา

กิจกรรมสำคัญในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย คือการประกาศรายชื่อภาพยนตร์ที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและมีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขา ให้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติจำนวนหนึ่งในแต่ละปี ซึ่ง 11 ปีที่ผ่านมา ได้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติไปแล้ว 221 เรื่อง

ภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเหล่านี้ นอกจากจะได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพื่อให้มีหลักประกันมั่นใจว่าจะจะเป็นมรดกตกทอดสู่ประชาชนสืบไป ยังจะได้รับการนำออกเผยแพร่ให้สาธารณชนได้ชื่นชม ได้ศึกษาค้นคว้า ได้เรียนรู้ ตลอดจนใช้ประโยชน์ต่อยอดต่าง ๆ อย่างสะดวกและกว้างขวาง

สำหรับกระบวนการคัดเลือกภาพยนตร์เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ในปีนี้ เป็นการสานต่อจากปีที่แล้วที่ได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-19 คือ การเชิญคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ชุดใหญ่ จำนวน 35 ท่านจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขา ซึ่งมีทั้งที่เคยเป็นคณะกรรมการในปีที่ผ่านมา ๆ มา ร่วมกับกรรมการใหม่อีกจำนวนหนึ่ง มาร่วมดูและพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ที่คณะทำงานของหอภาพยนตร์คัดเลือกมาจากภาพยนตร์ในคลังของหอภาพยนตร์จำนวนหนึ่งและคัดเลือกจากรายชื่อภาพยนตร์ 321 เรื่อง ที่ประชาชนจากทั่วประเทศกว่า 1,000 คนได้ร่วมกิจกรรมเสนอรายชื่อเข้ามา ซึ่งในปีนี้ คณะกรรมการได้ใช้เวลารับชมและอภิปรายกันในรูปแบบออนไลน์เป็นระยะเวลาเกือบ

2 เดือน ปรากฏว่าคณะกรรมการได้ตัดสินให้ภาพยนตร์จำนวน 12 เรื่อง เหมาะสมที่จะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี 2565 ซึ่งเมื่อรวมกับ 11 ปีที่ผ่านมา ทำให้มีรายชื่อภาพยนตร์ในทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติแล้วทั้งหมด 233 เรื่อง

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) และกระทรวงวัฒนธรรม ขอขอบคุณคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ทั้ง 35 ท่านที่ได้สละเวลาทำหน้าที่พิจารณาตัดสินภาพยนตร์ในปี นี้ และขอขอบคุณประชาชนทุกท่านที่ได้ร่วมเสนอรายชื่อภาพยนตร์ที่ต่างเห็นว่ามี ความเหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณา ทำให้รายชื่อภาพยนตร์มีความหลากหลายและมี นัยทางสาธารณะ

สำหรับท่านที่สนใจรับชมภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ ของชาติ หอภาพยนตร์จะเผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ ของหอภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นการ จัดฉายในโรงภาพยนตร์โดยตรง การให้บริการดูในห้องสมุดของหอภาพยนตร์และหอสมุดใน สถาบันการศึกษาที่ร่วมเครือข่าย การให้บริการทำสำเนาหรือให้ความร่วมมือนำไปเผยแพร่ หรือจัดกิจกรรมโดยหน่วยงานอื่น ๆ และที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางคือ การเผยแพร่ ลงในสื่อออนไลน์ทั้งทาง Facebook ทาง YouTube ทาง TikTok

คำกล่าว ของ นายอิทธิพล คุณปลื้ม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

การประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2565

เนื่องในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย

วันอังคารที่ 4 ตุลาคม 2565 เวลา 14.00 น.

ณ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ศาลายา นครปฐม

ท่านผู้อำนวยการหอภาพยนตร์

คณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ

ผู้มีเกียรติและสื่อมวลชนทุกท่าน

ผมรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้มาเป็นประธานการประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2565 ในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย ซึ่งหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) จัดขึ้นเป็นปีที่ 12 ในวันนี้ และนับเป็นครั้งที่ 3 สำหรับตัวผมเองที่ได้ทำหน้าที่นี้

ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ที่กำกับดูแลหอภาพยนตร์ ผมขอชื่นชมและขอขอบคุณคณะทำงานของหอภาพยนตร์และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ทั้ง 35 ท่าน ที่ได้สละเวลาและได้ใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญอันสามารถของแต่ละท่านมาร่วมการพิจารณาคัดเลือกและตัดสินภาพยนตร์ที่เหมาะสมที่สุดเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกของชาติในปีนี้ ซึ่งทราบว่าต้องดูและพิจารณาจากบัญชีภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องของหอภาพยนตร์และในจำนวนนี้มีรายชื่อภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมเสนอเข้ามาด้วยถึง 321 เรื่อง จากประชาชนทั่วประเทศผู้เสนอกว่า 1,000 คน มีภาพยนตร์ทุกแบบทุกประเภทและหลากหลายต่างยุคต่างสมัย การที่คณะกรรมการช่วยกันดูและพิจารณาคัดเลือกจนได้ภาพยนตร์ที่เหมาะสมที่สุดเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกของชาติในปีนี้ จึงเป็นงานที่นอกจากต้องเสียสละเวลาแล้วยังต้องอาศัยฉันทะและวิริยะและความรู้ความสามารถอันเชี่ยวชาญของแต่ละท่านโดยแท้จริง

ตามที่ได้รับทราบมานั้น การจัดกิจกรรมขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลามาถึง 12 ปีแล้วนี้ ส่งผลให้เกิดการรับรู้ในวงกว้าง ทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ภาพยนตร์อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ภาพยนตร์ทั้งที่ได้รับการ

ขึ้นทะเบียนและที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนนับพันเรื่องได้รับการเผยแพร่สู่ประชาชนในหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะการเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ไม่ว่าเฟซบุ๊ก ยูทูป หรือแม้กระทั่ง ดิจิต็อก ซึ่งล้วนเป็นช่องทางที่เข้าถึงผู้ชมได้ทุกเพศทุกวัย ทุกรุ่นทุกสมัย และทุกที่ทุกเวลานับว่าทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากภาพยนตร์อย่างกว้างขวาง และนอกจากจะให้ความบันเทิงแล้ว ภาพยนตร์เหล่านี้ก็ยังก่อให้เกิดปัญญาแก่ผู้ชมด้วย

บัดนี้ ผมขอประกาศรับรองการขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พุทธศักราช 2565 ทั้ง 12 เรื่อง ขอแสดงความชื่นชมยินดีกับบริษัทผู้สร้าง ผู้กำกับ ผู้แสดง ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติแต่ละเรื่อง และขอขอบคุณแทนประชาชนชาวไทยที่ท่านทั้งหลายมีส่วนสร้างสรรค์ภาพยนตร์เหล่านี้ไว้ให้เป็นมรดกของชาติ ซึ่งนับแต่นี้ไปจะได้รับการอนุรักษ์และเผยแพร่สู่ผู้ชมภาพยนตร์ตลอดไป

คำนำ	2
คำกล่าวรัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรม	4
หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์	7
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์	8
ความคิดเห็นจากคณะกรรมการ	10
มรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ 12 ประจำปี พ.ศ. 2565	21
กิจการในกระทรวงพาณิชย์ แล คมนาคม THE ACTIVITIES OF THE MINISTRY OF COMMERCE AND COMMUNICATIONS [2470-2472]	22
[ตัดหัวต่อหัว] [2470-2473]	26
ดรรชนีนาง (2496)	30
[งานอภิเชษฐภรรยา มีแซล มงคล (อ่อน) ประคองจิต] (2496)	34
[การประกวดการจัดบ้านและบริเวณ] (2497)	38
[จอมพลสฤษดิ์ไปอเมริกา] (2501)	42
เด็กกับหมี The Children and the Bear (2502)	46
มันมากับความมืด (2514)	50
แหวนทองเหลือง (2516)	54
เทพธิดา บาร์ 21 (2521)	58
ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44 (2533)	62
October Sonata รักที่รอคอย (2552)	66
รายชื่อภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี 2554-2564	70

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์

1 คุณค่าทางประวัติศาสตร์และความทรงจำ

เป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดเรื่องราวของ สถานที่ กาลสมัย บุคคล เหตุการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับคนไทยและสังคมไทย ในมิติต่าง ๆ เช่น มานุษยวิทยา สังคมวิทยา เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ทั้งในฐานะปัจเจกและกลุ่มหรือมวลชน สามารถทำให้ผู้ชมเข้าถึงและเข้าใจมิติเหล่านั้นในเชิงประวัติศาสตร์หรือความทรงจำ

2 คุณค่าทางศิลปะภาพยนตร์

เป็นผลงานภาพยนตร์ที่สร้างสรรค์ อันแสดงถึงศิลปะวิทยาทางด้านภาพยนตร์

3 มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์

เป็นภาพยนตร์ที่มีความโดดเด่นเป็นพิเศษ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น การนำเสนอภาพยนตร์นั้นไม่ว่าการถ่ายทำ การแสดง การตัดต่อ ฯลฯ มีความคิดริเริ่ม ไม่เคยมีแบบอย่างมาก่อนในภาพยนตร์อื่น ๆ

4 บุรณภาพ

คือความสมบูรณ์ครบถ้วนของผลงานภาพยนตร์ตรงตามต้นฉบับของผู้สร้างสรรค์ ภาพยนตร์ที่ออกฉายแล้วอาจถูกตัดทอน ถูกเสริมเติมแต่งเพิ่มเติม ถูกดัดแปลงไปด้วยเหตุต่าง ๆ

5 ความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตหรือยากแก่การหาทดแทน

เป็นภาพยนตร์ที่ยังมีฟิล์มต้นฉบับหรือสำเนาในรูปแบบอื่นใดอยู่ แต่ตกอยู่ในภาวะความเสี่ยงที่จะสูญเสียชีวิตนั้นไป ด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ เช่น มีต้นฉบับหรือสำเนาอยู่เพียงชุดเดียว หรือภาพยนตร์นั้นกำลังเสื่อมสภาพ หรือสภาพการจัดเก็บไม่ปลอดภัย ไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น

6 อิทธิพลต่อคนและสังคม

ภาพยนตร์ที่สามารถส่งผลกระทบต่อโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อปัจเจกชนและหรือต่อสังคม ไม่ว่าจะทางด้านพฤติกรรม ความคิด ความเชื่อ อารมณ์ ฯลฯ อาจก่อให้เกิดกระแสสมัยนิยมเกิดการเปลี่ยนแปลง ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ไม่ว่าจะชั่วระยะเวลาสั้นหรือยั่งยืนนาน

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์

- กฤติยา กาวีวงศ์ ภัณฑารักษ์
- กษิติศ อนันทนาธร บรรณาธิการ
- กิตติศักดิ์ สุวรรณโกคิน นักวิจารณ์ภาพยนตร์
- ผศ.ดร. เกษม เพ็ญภินันท์ นักวิชาการด้านปรัชญา
- ชิวสิทธิ์ บุญยเกียรติ นักจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑศึกษา
- ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ นักประวัติศาสตร์
- ศาสตราจารย์ ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ นักประวัติศาสตร์
- ธิดา ผลิตผลการพิมพ์ ผู้จัดการจำหน่ายภาพยนตร์
- ธีปนนท์ เพ็ชร์ศรี ครีเอทีฟ
- นที กอนเทียน แอดมินเพจ 77PPP
- นิธินันท์ ยอแสงรัตน์ บรรณาธิการ
- ผศ.ดร. บัณฑิต จันทรโรจนกิจ นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์
- ประวิทย์ แต่งอักษร นักวิจารณ์ภาพยนตร์
- พรพิชิต พัฒนถาบุตร นักวิชาการอิสระ
- พรรณราย โอสถาภิรัตน์ นักวิชาการด้านมานุษยวิทยา
- พันธุ์ธัมม์ ทองสังข์ ผู้กำกับภาพยนตร์
- ดร. พิชัยวัฒน์ แสงประพาฬ นักวิชาการด้านภาพยนตร์
- พิมพกา ไทวาระ ผู้กำกับภาพยนตร์
- ภาณุ บุรุษรัตนพันธุ์ บรรณาธิการ
- มโนธรรม เทียมเทียบรัตน์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์
- รัศมี เผ่าเหลืองทอง นักเขียนบทละคร
- ฤทัยวรรณ วงศ์สิรสวัสดิ์ ผู้กำกับการแสดง
- ผศ.ดร. ลลิตา หาญวงษ์ นักประวัติศาสตร์
- ดร. วิกานดา พรหมขุนทอง นักวิชาการด้านภาพยนตร์และวัฒนธรรมศึกษา

- วิภว้ บูรพาเดชะ
- ศรัณย์ ทองปาน
- ศักดินา ฉัตรกุล ณ อยุธยา
- ไศลทิพย์ จารุภูมิ
- สิทธิรักษ์ ตูลาพิทักษ์
- ผศ. สุดแดน วิสุทธิลักษณ์
- สุกัตรา ภูมิประภาส
- โสภิต หวังวิวัฒนา
- อธิป กลิ่นวิจิต
- อัมภาวธ สาศกริก
- อรุพงษ์ รักษาสัตย์

บรรณาธิการ

นักเขียนสารคดี

นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์แรงงาน

นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน

นักวิจารณ์ภาพยนตร์

นักวิชาการด้านมานุษยวิทยา

นักเขียน นักแปล

นักจัดรายการวิทยุ

สื่อมวลชน

นักดนตรีและที่ปรึกษา

งานศิลปวัฒนธรรม

ผู้กำกับภาพยนตร์

ความคิดเห็นจากคณะกรรมการ

กฤติยา กาวังศ์

ภัณฑารักษ์

ภาพยนตร์ที่เลือกปีนี้ให้ความสำคัญต่อหนังตั้งแต่ยุคก่อน 2475 และช่วงหลัง ผลงานที่น่าสนใจปีนี้มีทั้งหนังยาว งานที่เป็นสารคดี หนังสั้น และหนังยุค 1970 ที่พูดถึงสังคมช่วงเปลี่ยนผ่าน ทำให้เห็นมุมมองที่ชัดเจนขึ้นของผู้กำกับ นักเขียน และผู้สร้างหนัง ซึ่งมันทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐ โดยการนำเสนออุดมการณ์ผ่านผลงานภาพยนตร์

กชิตศ อับนทรร

บรรณาธิการ

ภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีความโดดเด่นแตกต่างกันออกไป จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะตัดสินใจเลือกเรื่องใดบ้าง โดยความรู้สึกเมื่อได้รับชมภาพยนตร์ที่เข้ารอบมาแล้วทั้งหมดนั้นคือ ภาพยนตร์เป็นอีกหนึ่งวิธีการบันทึก “ประวัติศาสตร์” ไว้ให้คนรุ่นหลังได้เห็นด้วยภาพ ได้ฟังด้วยเสียง นับเป็นเรื่องน่าตื่นเต้นที่ได้เห็นบุคคลในประวัติศาสตร์เคลื่อนไหว ได้เห็นวิธีการโฆษณาชวนเชื่อในยุคสงครามเย็น ได้เห็นบ้านเรือนของชาวไทยในอดีต ฯลฯ รวมถึงภาพยนตร์ที่มีความโดดเด่นในแต่ละยุคสมัย ซึ่งแฝงแนวคิดต่าง ๆ ไว้ได้อย่างน่าสนใจ

กิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล

นักวิจารณ์ภาพยนตร์

การขึ้นทะเบียนภาพยนตร์ที่จะได้รับคัดเลือกเป็นภาพยนตร์มรดกชาติ นับวันจะยากขึ้นทุกที เพราะภาพยนตร์ที่น่าเสนอเข้ามานั้นมีความหลากหลายมากขึ้น ในส่วนของภาพยนตร์เรื่องยาว ก็มีรูปแบบที่ต่างกันอย่างชัดเจน และมีคุณค่าตามยุคสมัยของตน ภาพยนตร์สั้นเป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ทั้งสังคมและการเมือง ที่ควรแก่การศึกษาต่อไป

ผศ.ดร. เกษม เพ็ญภิณฑ์

นักวิชาการด้านปรัชญา

ภาพยนตร์คือเชิงอรรถวัฒนธรรมที่ช่วยให้เข้าใจความเป็นจริงในแต่ละยุคสมัย และยังสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของสังคมในแต่ละช่วงเวลาอีกด้วย

ชีวสิทธิ์ บุญเกียรติ

นักจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑศึกษา

ภาพยนตร์ต่างบรรจุเวลา สถานที่ ผู้คน และสภาพแวดล้อมไว้อย่างน่าสนใจ องค์ประกอบเหล่านั้นยังเชื่อมโยงบริบทของยุคสมัยในการสร้างภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ อีกด้วย

ศาสตราจารย์พิเศษ รงทอง จันทรางศุ

นักประวัติศาสตร์

ภาพยนตร์เก่าเป็นยานวิเศษที่พาเราย้อนกลับไปหาอดีตได้อย่างมหัศจรรย์

ศาสตราจารย์ ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ

นักประวัติศาสตร์

รู้สึกว่าย่โดยรวมแล้ว ประสบการณ์ในการทำหรือสร้างหนังสมัยใหม่ของไทยยังลุ่ม ๆ ดอน ๆ ดูเหมือนไม่ค่อยมีการเก็บรวบรวมเรียน ประสบการณ์ การค้นพบ หรือเทคนิคในการทำ จากคนรุ่นก่อน ๆ หรือคนอื่น ๆ มากเท่าใดนัก นักสร้างหนังรุ่นใหม่จะก้าวกระโดด แทบไม่มีความต่อเนื่องกับนักสร้างรุ่นก่อนเลย

ริตา ผลิตผลการพิมพ์

ผู้จัดการจำหน่ายภาพยนตร์

เวลามีโอกาสได้ดูหนังไทยในอดีตจะรู้สึกถึงความหลากหลายของเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ การนำเสนอ ฯลฯ มาก ๆ ค่ะ จึงคิดว่าเป็นสิ่งสำคัญมากที่หนังเหล่านั้น จะได้รับการบูรณะแล้วนำกลับมาเผยแพร่ให้คนไทยในปัจจุบันได้ชม เพื่อศึกษาและเป็นแรงบันดาลใจว่าเมื่อก่อนวงการหนังไทยนำต้นตื้นต้นตื้นใจขนาดไหน

ริปบันด์ เพ็ชรศรี

ครีเอทีฟ

“[การประกวดการจัดบ้านและบริเวณ]” (2497) ทำให้มองเห็นภาพอีกเสี้ยวหนึ่งของการพยายามเป็นรัฐสมัยใหม่ของไทย อีกทั้งยังบันทึกแง่มุมเล็กน้อยรายทาง เช่น พัฒนาการทางสุนทรียะของการตกแต่งที่อยู่อาศัย หรือความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิตฝั่งพระนคร และฝั่งธนบุรีที่น่าสนใจคือ ภาพงานพิธีการมอบรางวัลในช่วงท้ายนั้นจัดขึ้นอย่างผ่อนคลาย

ความคิดเห็นจากคณะกรรมการ

กว่ามาก เมื่อเทียบกับพิธีมอบรางวัลใดก็ตามในปัจจุบันซึ่งคนใหญ่คนโตในประเทศมาเป็นประธานมอบรางวัล

“ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44” พิสูจน์การเป็นนักเล่าเรื่องที่เจ๋งจัดของคุณบัณฑิต ฤทธิ์ถกล วิถีการเล่าและเนื้อหาสาระจัดวางได้สมดุลยังไม่แน่ว่านี้เป็นหนังไทย (เพียงไม่กี่เรื่อง) ที่ตั้งใจพูดถึงสิทธิสตรีและหน้าที่ของสื่อมวลชน แม้จะด้วยน้ำเสียงที่ไร้อารมณ์แต่ก็หนักแน่น ความสำคัญอีกประการของหนังเรื่องนี้คือ การโยนชนบทที่ว่าด้วย หนังไทยพระเอกนางเอกจะต้องลงเอยกันในตอนจบ – ทิ้งไปอย่างกล้าหาญและมีนัยยะสำคัญ

นที กอนเทียบ

แอดมินเพจ 77PPP

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่อง พอได้เห็นถึงความตั้งใจของผู้สร้างในแต่ละยุคสมัยแล้ว จึงเป็นการตัดสินใจเลือกที่ยากมากครับ

นิริพันธ์ ยอแสงรัตน์

บรรณาธิการ

ขอบคุณมากค่ะที่ให้เกียรติชวนมาร่วมทำงานอีกครั้ง เป็นงานที่สนุกและได้ความรู้มาก เห็นพัฒนาการสังคมไทยและวงการภาพยนตร์ไทยผ่านภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ในแต่ละยุคสมัย

ผศ.ดร. บัณฑิต จันทร์โรจน์กิจ

นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์

ภาพยนตร์ที่ได้ชมเพื่อคัดเลือกล้วนแต่มีความน่าสนใจและมีคุณค่ายิ่ง แต่เมื่อต้องพิจารณาคัดเลือกให้เหลือเพียง 10 เรื่อง ทำให้ต้องทบทวนมองอย่างรอบด้านโดยคำนึงถึงบริบทและความหมายของภาพยนตร์เหล่านั้นในสังคมร่วมสมัย โดยดูทั้งนัยของคุณค่าที่เกิดจากเนื้อหา บทภาพยนตร์ ความหมายที่ภาพยนตร์สื่อออกมา การถ่ายทำ ตลอดจนบริบทที่ภาพยนตร์เรื่องนั้น ผมเชื่อว่ามรดกภาพยนตร์ที่ได้ผ่านการคัดเลือกเหล่านี้ช่วยให้เราเข้าใจตัวเรา สังคมของเรามากขึ้น

ประวัติ แดงอักษร

นักวิจารณ์ภาพยนตร์

ว่ากันตามจริงแล้ว หนังสือเรื่องทั้งที่ถูกเลือกและไม่ได้ถูกเลือกต่างก็มีคุณค่าในแบบฉบับของมัน และเชื่อว่ากรรมการท่านอื่นคงเห็นพ้องว่าหนังสือในกรุ่นนี้แทบ ‘ทั้งหมด’ (ไม่ใช่เพียงแค่สิบสองเรื่อง) ล้วนแล้วควรค่าแก่การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ (ซึ่งก็หวังว่าในปีต่อ ๆ ไป บรรดาหนังสือที่หลุดไฟก็น่าจะได้รับการคัดสรรเช่นกัน) เนื่องจากบรรดาภาพเคลื่อนไหวเหล่านี้ ทำให้คนดูมองเห็นความเป็นไปของสังคมในมิติต่าง ๆ อย่างกว้างขวางจริง ๆ

ข้อสำคัญ บางเรื่องหรือหลายเรื่อง อาจจะไม่มีความหมายสำคัญสำคัญแต่อย่างใด ในตอนที่ถูกสร้าง และมันทำหน้าที่เพียงแค่ถ่ายทอดสิ่งที่เกิดขึ้นตามความนึกคิดจินตนาการ และวิสัยทัศน์ของผู้คนในช่วงเวลานั้น ทว่าเมื่อเวลาผ่านไป มันก็กลับกลายเป็นเครื่องมือบันทึกอดีต หรือแม้กระทั่งเป็นข้อต่อทางประวัติศาสตร์ที่ล้ำค่าและทรงพลัง ซึ่งโดยปรียายการช่วยกันประคับประคองความทรงจำในส่วนนี้ (ไม่ว่าจะดีหรือร้าย เราเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม) ไม่ให้ตกหล่นสูญหายไปหรือถูกหลงลืม (ผ่านการอนุรักษ์และเผยแพร่ของหอภาพยนตร์ และเหนืออื่นใด ผ่านการรับรู้ถึงการมีอยู่ของผลงานเหล่านี้ของพวกเราในฐานะคนดู) จึงนับเป็นความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่และไม่มีวันจบสิ้นของทุกภาคส่วนในสังคม

พรพิชิต พัฒนบุญต

นักวิชาการอิสระ

ผมขอขอบคุณที่ให้เกียรติผมได้ร่วมงานครั้งนี้อีกครั้งร่วมกับท่านกรรมการพิจารณาทั้งหลายที่มีคุณวุฒิและด้วยความนับถือยิ่ง ทำให้เกิดความรัก ความชื่นชมในภาพยนตร์ไทย อุตสาหกรรมสร้างภาพยนตร์ไทย และการทำสารคดีที่ผ่านมาในอดีตเพิ่มพูนมากขึ้น หวังว่าการร่วมพิจารณาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความเป็นไทยของงานและเป็นที่ศึกษางานในอดีตเพื่อให้งานด้านนี้มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ไทยคงไว้สืบต่อไป

พรรณราย ไอลงกรณ์

นักวิชาการด้านมานุษยวิทยา

การได้ชมภาพยนตร์ในกระบวนการคัดเลือกนี้ ช่วยตอกย้ำถึงพลังของภาพยนตร์ที่เชื่อมโยงเรากับประสบการณ์ของผู้คนและสิ่งต่าง ๆ ในกาลภาวะที่เป็นอื่น ซึ่งในขณะเดียวกันก็เชื่อมร้อยเป็นส่วนหนึ่งของการตระหนักถึงตัวตนของเราในโลกปัจจุบันด้วย

ความคิดเห็นจากคณะกรรมการ

พันธรัสมิ์ กองสังข์

ผู้กำกับภาพยนตร์

มีหนังที่ทรงคุณค่าในอดีตมากมาย จนทำให้คิดถึงพลังในการทุ่มเททำหนัง ของคนทำหนังไทยรุ่นก่อน และอยากให้พลังแบบนั้นกลับมาอีก

ดร. พิชัยวัฒน์ แสงประพาฬ

นักวิชาการด้านภาพยนตร์

กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้ยิ่ง่าเตือนเราว่า ภาพยนตร์มีคุณค่ามากเพียงใดต่อชีวิตมนุษย์

พิมพกา โตวิระ

ผู้กำกับภาพยนตร์

ได้รับแรงบันดาลใจจากคนทำหนังรุ่นก่อนจากหนังชุดนี้มาก โดยเฉพาะในความบ้าพลังและความทะเยอทะยานในการทำหนังที่พยายามหาแนวทางและรูปแบบการเล่าเรื่องที่แตกต่าง รวมไปถึงหนังหลาย ๆ เรื่องที่ได้บันทึกภาพประวัติศาสตร์อันใกล้ชิดของคนสำคัญ และของคนธรรมดา ทำให้หนังไร้เสียงหลายเรื่องทรงพลังด้วยภาพอย่างน่ามหัศจรรย์

ภาณุ บุรุษรัตนพันธ์ุ

บรรณาธิการ

การคัดเลือกปีนี้เข้มข้นกว่าที่ผ่านมา เมื่อนึกหาเหตุผลว่าทำไม ก็ชวนให้คิดว่าปีนี้มีหนังที่เรารักมากกว่าทุกปี บางเรื่องมีโอกาสดูตั้งแต่หนังออกฉาย มีความประทับใจจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของความทรงจำทางอารมณ์ในวัยหนุ่มสาว บางเรื่องดูก็ครั้งก็ครั้งก็ไม่เบื่อ ขณะเดียวกันก็มีบางเรื่อง ที่เป็นของใหม่ (สร้างมาหลายสิบปีแล้ว แต่ใหม่มากในสายตามผม) ได้เห็นโลกอย่างที่เคยเป็น และเห็นความบันเทิงอย่างที่เมืองเราเคยมี...ไม่รู้เหมือนกันว่าเกี่ยวกับการคัดเลือกไหม แต่การเก็บหนังที่เรารักที่สุดไว้ดูในการพิจารณาเป็นเรื่องสุดท้าย เป็นคล้ายการให้รางวัลชีวิตแบบเล็ก ๆ ที่เรียกรอยยิ้มได้เช่นทุกครั้งี่ดู

มโหรรณ เทียมเทียบรัตน์

นักวิจารณ์ภาพยนตร์

เคยมีสปีดที่ทางหอภาพยนตร์ผลิตเอง (รู้สึกใช้กับหน่วยกู้หนัง) ซึ่งทุกวันนี้เขาเลิกฉายไปนานแล้ว ในนั้นเขาเริ่มต้นด้วยที่ภาพกระป๋องฟิล์มกองกันระเกะระกะ แล้วถามว่า “คุณ-เห็น-อะไร”

ต่อให้ยังอยู่ในช่วงที่กำลังเผยแพร่ ทว่ายังจำกัดเฉพาะแค่หัวข้อกิจกรรมฉายหนังตามปกติ ขณะที่สังคมข้างนอกยังมีอาจสลับคอดที่ว่าหนังเป็นแค่เรื่องความบันเทิง ครั้นเวลาผ่านไปสักพัก ก็มักตามมาด้วยสำนวน ‘เกิดไม่ทัน’ อยู่ร่ำไป

การได้ดูได้ชม สิ่งที่ได้รับ หาใช่เป็นเรื่องของความสุขสนานหรือความบันเทิงจากรื่องราว หากแต่เป็นการได้เห็นอดีตที่ถูกหลงลืมไปแล้ว จนแทบไม่นึกว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้เคยมีอยู่จริง ไม่ว่าจะรูปโฉมของเหล่าดารานักแสดงที่ล้นแต่เคยครอบครองวันเวลาของความเปล่งปลั่งแฉล้มแซมซ้อยตามประสาวัยหนุ่มสาว

การคัดเลือกและขึ้นทะเบียนคือข้อพิสูจน์ว่าหนังมีอายุเกินกว่าหนึ่งชีวิตและการขึ้นทะเบียนเองก็มีใช้การมอบรางวัลอย่างที่ให้กับหนังที่ออกฉายแต่ละปี หากแต่เป็นการย้ำเตือนถึงบทบาทและคุณค่าที่มีต่อสังคม สร้างโดยสังคม และเป็นของคนทุกคนโดยไม่เลือกหรือถูกจำกัดไว้ด้วยชนชั้นวรรณะ

รัศมี เผ่าเหลืองทอง

นักเขียนบทละคร

สะอึกใจกับการสร้างภาพตัวละครหญิงในภาพยนตร์หลายเรื่องที่ จน-โง-เจ็บ หญิงต่ำศักดิ์ที่ด้อยโอกาส และต้องไปเจอกับชายที่ไม่คู่ควรกับตัว (เพราะสูงส่งกว่าด้วยสถานะทางสังคม) ต้องเจียมตัว ถูกลงทัณฑ์ด้วยการล่ามโซ่ และถูกหลอกจนชีวิตล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่า นำจัดเป็นชุดมาฉายรวมกัน-- *ดรราชินีนาง แหวนทองเหลือง เทพธิดาบาร์ 21* และแม้แต่ในเรื่องอื่น ๆ ที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงมักเป็นผู้ถูกระทำอย่างน่าสงสาร จัดว่าเป็นแนวโน้มที่โดดเด่นในการใช้ “นางเอก” มาเรียกน้ำตาและความรันทดจากผู้ชม

ฤกษ์วรรณ วงศ์สิรสวัสดิ์

ผู้กำกับการแสดง

รู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะ ดิฉันเชื่อว่าหนังเป็นรูปแบบหนึ่งของบันทึกทางสังคม มีผลต่อความคิดและการกระทำในแต่ละยุคสมัย – อย่างบันเทิงค่ะ

ความคิดเห็นจากคณะกรรมการ

ผศ.ดร. ลลิตา หาญวงษ์

นักประวัติศาสตร์

ภาคภูมิใจที่ได้กลับมาเป็นกรรมการคัดเลือกภาพยนตร์อีกครั้ง ได้ทั้งความรู้และพลังมากมายจากตัวของภาพยนตร์เองและทีมงานของหอภาพยนตร์

ดร. วิภาดา พรหมขุนทอง

นักวิชาการด้านภาพยนตร์และวัฒนธรรมศึกษา

ภาพยนตร์ที่ผ่านเข้ารอบมาให้คณะกรรมการคัดเลือกเพื่อขึ้นทะเบียนต่างก็น่าสนใจ และมีคุณค่าในมิติต่าง ๆ จนเรียกได้ว่า “เลือกยาก” ในมุมมองนักวิจัยอยากให้ภาพยนตร์เหล่านี้ได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เป็นที่รู้จัก และค่อย ๆ มีการศึกษาแต่ละเรื่อง แต่ละกลุ่มต่อไปค่ะ

สำหรับเรื่องที่ดีฉันประทับใจเป็นการส่วนตัวมีหลายเรื่อง อาทิ

- [การประกวดการจัดบ้านและบริเวณ] (2497) ซึ่งสะท้อนวิถีวัฒนธรรมชนชั้นนำสมัยใหม่ที่น่าสนใจ คุณหญิงคุณนายแต่งชุดกระโปรงตัดเย็บเข้าชุดเดินชมบ้านคนโน้นคนนี้ เพื่อให้คะแนนกันอย่างเด็ดขาด

- ประทับใจ special effects แบบ global south ในถ้ำและความคลั่งของเรื่อง มันมากกับความมืด ด้วยค่ะ เรื่องนี้ยังสะท้อนว่านอกจาก รถไฟฟ้ามาหานะเธอ ท้องฟ้าจำลอง ก็ปรากฏอยู่ในหนังเรื่องอื่นตั้งแต่ 2514 ชอบคุณหอภาพยนตร์มาก ๆ ที่ชวนมาเป็นคณะกรรมการอีกคราหนึ่งค่ะ :)”

วิภา บุรพาเดช

บรรณาธิการ

จริง ๆ แล้วภาพยนตร์หลายเรื่องที่ถูกเสนอชื่อให้ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ในปีนี้ค่อนข้างน่าสนใจและล้วนมีคุณค่าแตกต่างกันไป ส่วนตัวแล้วอยากให้ทางหอภาพยนตร์ เก็บรักษาชิ้นงานเหล่านี้ไว้ทั้งหมดเลยทีเดียวนะ และดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ต่อไป ไม่ใช่เพียงเรื่องที่ได้รับเลือกในปีเท่านั้น เพราะประวัติศาสตร์มีกระแสขึ้น-ลง เปลี่ยน-ผ่าน และมีความเปลี่ยนแปลงในเรื่องคุณค่าต่าง ๆ อยู่เสมอ ในอนาคต ภาพยนตร์เหล่านี้ก็ย่อมจะมีคุณค่าต่อไปแน่นอน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ใช่วันนี้ ก็อาจเป็นวันต่อไป

ศรัณย์ กองปาน

นักเขียนสารคดี

ปีนี้ได้ร่วมเป็นกรรมการอีกครั้งหนึ่ง จากที่ได้เห็นบทสนทนาโต้ตอบใน Line กลุ่ม กรรมการหลายท่าน (รวมถึงเจ้าหน้าที่ช่องทางหอภาพยนตร์) ทำงานกันอย่างหนักจริง ๆ สมควรได้รับคำยกย่องสำหรับความเข้มแข็ง เอาการเอางาน และความละเอียดลออ ชื่นชมมาก ๆ ยินดีที่ได้มีโอกาสร่วมงานกับทุกท่านนะครับ

ศักดิ์นา จัตรกุล ณ อยุธยา

นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์แรงงาน

ภาพยนตร์ทุกเรื่องที่ส่งมาให้กรรมการพิจารณาในปีนี้เป็นภาพยนตร์ที่มีคุณค่าสมควรที่ได้รับพิจารณาให้ขึ้นทะเบียนเป็นภาพยนตร์มรดกของชาติทั้งสิ้น บางเรื่องมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ บางเรื่องความเป็นเลิศทางศิลปะ บางเรื่องก็มีอิทธิพลต่อสังคมในช่วงเวลาของเขา ยากเหลือเกินที่จะตัดเรื่องหนึ่งเรื่องใดออก รู้สึกโชคดีมากที่ได้มีโอกาสดูภาพยนตร์เหล่านี้ บางเรื่องไม่เคยได้ดูมาก่อน และไม่คิดว่ามีภาพยนตร์ชิ้นนี้อยู่เช่นบันทึกการไปรักษาตัวของจอมพลสฤษดิ์ บางเรื่องทำให้รับรู้ถึงสภาพการทำงานของผู้คนในอดีตเช่น ภาพยนตร์ *กิจการในกระทรวงพาณิชย์ แล คมนาคม* ที่ได้เห็นพนักงานสตรีที่งานในกิจการโทรศัพท์ที่เดินแถวกันมาตอกบัตรเข้าทำงาน เห็นทรงผม เห็นการแต่งตัวของพวกเธอมันน่าตื่นตาตื่นใจยิ่งนัก

ไสลภย์ จารุกุมิ

นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน

เป็นการเลือกที่ตัดสินใจยากมาก จนอยากให้สามารถเลือกได้มากกว่า 10 เรื่อง ยิ่งเห็นภาพยนตร์ไทยเก่า ๆ ยิ่งตระหนักว่าคุณค่าภาพยนตร์ไทยมีความสามารถมากจริง ๆ เป็นความสามารถภายใต้ข้อจำกัดหลายประการ แต่เพราะความรักในการทำภาพยนตร์จึงยืนหยัดต่อสู้และทุ่มเท มอบความบันเทิงและข้อคิดให้แก่ผู้ชมมาได้อย่างน่าภาคภูมิใจ

สิริริทธิ์ ฤลาพิทักษ์

นักวิจารณ์ภาพยนตร์

หนังที่เลือกมา แสดงออกถึงบทบาทของสตรีในจอหนังไทยและความเป็นไปใน ช่วงเวลาที่แตกต่างหลากหลาย สะท้อนภาพลักษณ์ และความหมายต่อผู้หญิงไทยชัดเจน ว่าเปลี่ยนแปลงมาน้อยเพียงใด

ผศ. สุดแดน วิสุทรีลักษณ์

นักวิชาการด้านมานุษยวิทยา

หนังกลางใจ

ภาพยนตร์ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติในปีนี้ ชวนให้ คิดถึงพลังและความมหัศจรรย์ของภาพยนตร์

“หนัง” บางเรื่องเป็นตัวแทนในยุคบุกเบิก-ทดลองของวงการภาพยนตร์ไทย บางเรื่อง เป็นรอยต่อของเรื่องเล่า-วรรณกรรม-แผ่นฟิล์ม บางเรื่องเป็นบันทึกของการก้าวเข้าสู่สังคม ใหม่ของสยาม และบางเรื่องก็ชวนให้นึกถึงสังคมยุคก่อน *Modern Times* ของชาร์ลี แชปลิน หรือ “หนังบ้าน” เกี่ยวกับผู้นำยุค “พ่อขุนอุปกัมภ์แบบเผด็จการ” ก็ให้ภาพของ “พ่อขุน” และเครือข่ายของเขาและในฐานะมนุษย์คนหนึ่งที่กำลังเจ็บป่วยและต้องการกำลังใจ

“ภาพยนตร์” ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ขึ้นทะเบียนในปีนี้ ถ่ายทำและนำออกฉายสู่ สายตาผู้ชมระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2478 ถึง พ.ศ. 2552 แต่ละเรื่องต่างมีส่วนในการบันทึก วิถีชีวิต-วัฒนธรรมของสังคมไทยขณะถ่ายทำ เรื่องราวที่ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของอดีตที่ ผ่านมาของชาติของสังคมและชีวิตส่วนหนึ่งของผู้ชมด้วย ความมหัศจรรย์ของภาพยนตร์ ประการหนึ่งก็คือ ในขณะที่ภาพและเสียงปรากฏต่อสายตาโดยอาศัยแสงและความมืด ไม่ว่าจะอยู่ในห้องส่วนตัว ในโรงภาพยนตร์ หรือออกฉายกลางแจ้งที่ไหน เมื่อใดก็ตาม ภาพยนตร์ได้บันทึกลงให้อุดมคติและปัจจุบันมาเผชิญหน้ากันโดยมีผู้ชมทำหน้าที่เฝ้ามองและ อาจจะด้วยความทุกข์ ความเศร้าและความสำราญที่ไม่รู้จัก

สุภัทรา ภูมิประสาท

นักเขียน นักแปล

เป็นอีกปีที่อ้อมเอมกับบันทึกประวัติศาสตร์สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการต่างประเทศผ่านแผ่นฟิล์ม ขอบคุมหอภาพยนตร์ที่อนุรักษ์ภาพยนตร์เหล่านี้ไว้ และขอบคุณทีมงานที่ทำสรุปเนื้อหาภาพยนตร์เจียบไว้ให้ ทำให้เข้าใจเรื่องราวบนแผ่นฟิล์มไร้เสียงซึ่งเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่ามาก และถ้าเป็นไปได้ ยากเสนอให้ลงเสียงบรรยายเพื่อประโยชน์ต่อการรับรู้ของสาธารณชนวงกว้างค่ะ

โสภิต หวังวิวัฒนา

นักจัดรายการวิทยุ

การพิจารณาผลงานภาพยนตร์เพื่อขึ้นทะเบียนมรดกแห่งชาติในครั้งนี้เป็นเช่นเดียวกับครั้งก่อน ๆ ที่มีก็ทำให้คณะกรรมการลำบากใจมาก เพราะจำเป็นต้องเลือกและจำเป็นต้องไม่เลือกบางเรื่อง ภายใต้งู้อใจและข้อจำกัดของการคัดสรรที่ไม่สามารถเลือกมาได้ทั้งหมดในคราวเดียว

ภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีคุณค่าและมีความหมายในตัวเองที่แตกต่างกัน จึงยากจะตัดสินว่าเรื่องใดดีกว่าหรือด้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ

ภาพยนตร์ไม่เพียงสร้างความรื่นเริงบันเทิงใจแก่ผู้ชม แต่หลายผลงานทำหน้าที่บันทึกประวัติศาสตร์และเหตุการณ์สำคัญ สะท้อนภาพของสังคมและวิถีชีวิตของผู้คนในช่วงเวลาหรือยุคนั้น ๆ ไปด้วย

แม้อดีตล่วงไปแล้วไม่อาจหวนคืนย้อนกลับ แต่ภาพยนตร์ได้ทำหน้าที่บันทึกความจริงในช่วงเวลานั้น ๆ เอาไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเข้าใจสิ่งที่เห็นก่อนจะมาเป็นวันนี้

อริป กลิ่นวิชิต

สื่อมวลชน

ภาพยนตร์ในปีนี้มีเรื่องที่น่าสนใจทั้งในแง่ประเด็นของงานภาพยนตร์ ทั้ง *[ตัดหัวต่อหัว]* ที่เป็นหนังเทคนิคพิเศษเรื่องแรก ๆ ของไทย มี *มันมากกับความมืด* ที่เป็นไซไฟแฟนตาซี สไตลไทย ๆ มีงานมิวสิคัลที่ทะเยอทะยานอย่าง *เทพธิดาบาร์ 21*

มีหนังเก่าและหนังบ้านที่สะท้อนประเด็นร่วมสมัย ทั้งเรื่องผู้หญิง สีมวิ และ ประเด็นการเมือง ที่มีอำนาจที่ขับเคลื่อนสังคมในยุคนั้น

ขณะเดียวกันก็มีงานที่บันทึกเหตุการณ์สำคัญ และ น่าสนใจในเชิงของการถ่ายทำ [งานอภิเษกพระสังฆราชมีแชล มงคัล (อ๋อน) ประคองจิต] ซึ่งน่าตื่นตาเนื่องจากเป็นภาพที่เราไม่ค่อยได้เห็นมาก่อน

เชื่อว่าภาพยนตร์ที่ลงคะแนนให้ไปสามารถนำไปต่อยอดสู่การเล่าเรื่องราว ทั้งสังคม ประวัติศาสตร์วงการภาพยนตร์ และ ภาพยนตร์บางเรื่องแค่เล่าเบื้องหลังการถ่ายทำก็น่าอัศจรรย์แล้ว

อับฎารุ สาคริก

นักดนตรีและที่ปรึกษาทางศิลปวัฒนธรรม

เรามองเห็นตัวเราเอง ในภาพยนตร์เสมอ

อูรุษงศ์ รักชาติ

ผู้กำกับภาพยนตร์

ขอบคุณหอภาพยนตร์ที่ให้โอกาสในการคัดเลือกภาพยนตร์ในครั้งนี้ ภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องน่าจดจำ ไม่ใช่เพราะสร้างมานานตามปี พ.ศ. แต่มีความดีงามในศิลปะภาพยนตร์ ควรค่ากับการอนุรักษ์ให้คนรุ่นใหม่ได้ชมต่อไป

มรดกภาพยนตร์ ของชาติ

ครั้งที่ 12 ประจำปี พ.ศ. 2565

หมายเหตุ

- ชื่อเรื่องที่อยู่ใน [...] หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องนั้นไม่มีใดเค็ลชื่อเรื่องปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เป็นชื่อที่หอภาพยนตร์ตั้งขึ้นเอง
- ข้อมูลภาพยนตร์ที่อยู่ใน [...] หมายถึง ข้อมูลที่หอภาพยนตร์สันนิษฐานขึ้นเนื่องจากยังไม่มีหลักฐานชัดเจน
- ข้อมูลปี พ.ศ. ของภาพยนตร์ที่ออกฉายก่อนการเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่เมื่อ 1 มกราคม 2484 จะนับตามปีปฏิทินแบบเก่า (1 เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่)
- การสะกดชื่อเรื่อง อ้างอิงตามที่ปรากฏในภาพยนตร์หรือแหล่งข้อมูลอื่นที่พบ
- ชื่อเรื่องที่ต่อท้ายว่า (ไม่สมบูรณ์) หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว มีส่วนที่ขาดหายไปบางส่วนโดยหอภาพยนตร์ยังไม่พบฉบับที่สมบูรณ์
- ชื่อเรื่องที่ต่อท้ายว่า (เศษที่เหลืออยู่) หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว หอภาพยนตร์พบเพียงเศษฟิล์มที่มีความยาวไม่ถึงครึ่งเรื่อง
- ชื่อเรื่องที่ต่อท้ายว่า (ส่วนที่ไม่ได้ใช้) หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว เป็นส่วนที่เหลือจากการตัดต่อ (outtakes) โดยหอภาพยนตร์ยังไม่พบภาพยนตร์ฉบับที่ออกฉาย

กิจการในกระทรวงพาณิชย์ และ คมนาคม

THE ACTIVITIES OF THE MINISTRY OF COMMERCE AND COMMUNICATIONS

ฟิล์ม 16 มม. / ขาวดำ / เจียบ / 17 นาที

ปีสร้าง [2470 - 2472]

ผู้สร้าง พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ในนาม บ้านดอกไม้ฟิล์ม

ภาพยนตร์ส่วนพระองค์ของ พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ผู้ทรงเป็นนักนิยมภาพยนตร์และนักถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่นซึ่งเป็นที่รู้จักในวงการภาพยนตร์สมัครเล่นนานาชาติ ทรงสนใจการใช้ภาพยนตร์เพื่อการศึกษา ทรงถ่ายและใช้ภาพยนตร์เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรมในกรมทหารที่ทรงเป็นผู้บังคับบัญชา และต่อมาเมื่อทรงได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการกรมรถไฟหลวง ทรงจัดตั้งกองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าว

ขึ้นในกรมรถไฟหลวงตั้งแต่ปี 2465 นับเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตและใช้ภาพยนตร์ของรัฐแห่งแรก ๆ แห่งหนึ่งในโลก

ปี 2469 กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงได้รับการแต่งตั้งเป็นเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์แลคมนาคม จนถึงเปลี่ยนแปลงการปกครองปี 2475 โดยสันนิษฐานว่าทรงถ่ายภาพยนตร์นี้ระหว่างปี 2470 - 2472 เหตุที่ทรงสร้างเป็นการส่วนพระองค์ ในนาม “บ้านดอกไม้พิมล์” ตามที่ระบุอยู่ในไตเติลภาพยนตร์ ไม่ใช่ภาพยนตร์ 35 มม. ของกองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าว นั้น อาจเพราะต้องการทำเรื่องด่วน เพื่อใช้เผยแพร่ให้ผู้ชมซึ่งอาจมีทั้งผู้คนภายในราชการ และสาธารณะหรือประชาชนทั่วไป เพราะมีหลักฐานว่าทรงนำภาพยนตร์ขนาดเล็กนี้ไปฉายเสมอในการเสด็จตรวจราชการต่างจังหวัด และอาจใช้สำหรับเผยแพร่ชาวต่างชาติที่มาติดต่อกระทรวงด้วย เนื่องจากตัวอักษรบรรยายในภาพยนตร์นี้มีทั้งภาษาไทยบ้างและอังกฤษบ้าง แต่ระหว่างการฉายสามารถมีผู้บรรยายสดประกอบได้ ซึ่งอาจเป็นเสด็จในกรมเอง

เนื้อหาของภาพยนตร์เป็นการเล่าเพื่อแนะนำกระทรวงพาณิชย์แลคมนาคม โดยใช้ตัวหนังสือบอกหัวข้อเรื่องแต่ละกิจการหรือหน่วยงานในกระทรวง เปิดเรื่องด้วยภาพอาคารที่ทำการกระทรวง ถนนสนามไชย จากนั้นตัดไปที่ห้องทำงาน เห็นพนักงานกำลังพิมพ์จดหมายราชการ แล้วตัดไปขึ้นข้อความ “BUSY SCENE AT BANGKOK GOODS YARD” ให้เห็นบริเวณสถานีชุมทางรถไฟ เข้าใจว่าเป็นที่บางซื่อ ในเวลาที่รถตู้สินค้าจากเชียงใหม่นำลำไยมาลง จากนั้นตัดเข้าไปภายในสถานีรถไฟกรุงเทพ หัวลำโพง เป็นเหตุการณ์ที่เสนาบดี กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน จะเสด็จขึ้นรถไฟไปตรวจราชการต่างจังหวัด โดยมีบรรดาข้าราชการมาส่ง เช่น พระยาสารศาสตรศิริลักษณ์ (สรเสริญ สุขยางค์) ผู้บัญชาการกรมรถไฟหลวง ขณะนั้น และ หลวงกลการเจนจิต (เกา วสุวัต) หัวหน้ากองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าว ของกรมรถไฟหลวง โดยเสด็จในกรมและข้าราชการบางท่านสวมปลอกแขนไว้ทุกซอก อาจจะเป็นเวลาไว้ทุกซอกของเจ้านายที่สิ้นพระชนม์ในขณะนั้น

หัวข้อถัดไปคือ “ประชุมสหกรณ์” เป็นบรรยายภาพการประชุมสหกรณ์แห่งหนึ่งในต่างจังหวัด ซึ่งกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินทรงมาเป็นประธาน ทรงมอบเอกสารคล้าย

วุฒิบัตร์ เป็นการบอกว่ากิจการสหกรณ์เป็นกิจการอย่างหนึ่งของกระทรวงพาณิชย์แล
คมนาคม แล้วภาพยนตร์ตัดไปถ่ายที่ป้ายเหนือประตูทางเข้า สำนักงานกลาง มาตราซึ่งตั้งวัด
Central Bureau of Weights & Measures ให้เห็นข้าราชการสำนักนี้กำลังทำงานการตวง
การชั่ง การวัด และให้เห็นเครื่องมือเครื่องมือต่าง ๆ เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานนี้ บุคคลที่
น่าสนใจในบรรดาข้าราชการหนุ่ม ๆ ที่กำลังทำงานอย่างขะมักเขม้นนี้ คือ ขุนวิจิตรมาตรา
หัวหน้ากอง ซึ่งต่อมามีชื่อเสียงรุ่งโรจน์ในฐานะ นักเขียน นักการละคร และผู้กำกับภาพยนตร์
ภาพยนตร์ตัดไปที่หัวข้อต่อไปคือ “สถานีโทรศัพท์กลาง” แล้วนำไปที่ตัวอาคารที่ตั้ง
สถานี เป็นอาคารตึกใหญ่โตสองชั้นริมถนน ที่แห่งนี้คือ ขุมสายโทรศัพท์วัดเลียบ ใกล้กับ
ไปรษณีย์ที่ปากคลองโอ่งอ่าง เรียกกันว่า “โทรศัพท์กลางวัดเลียบ” ภาพยนตร์พาเข้าไปดู
ข้าราชการกำลังทำงานในห้อง ก่อนจะตัดไปเห็นพนักงานต่อโทรศัพท์ หรือโอปอเรเตอร์ ซึ่ง
ล้วนเป็นสตรีและล้วนแต่งกายด้วยเสื้อคอกระเช้านุ่งผ้าซิ่น และไว้ผมทรงบ๊อบที่คงกำลังเป็น
สมัยนิยมทุกคน พนักงานสตรีเหล่านี้กำลังเดินเรียงแถวมาลงชื่อเข้างาน เพื่อเปลี่ยนกะ
เข้าเวรประจำที่นั่นสำหรับต่อโทรศัพท์ ซึ่งภาพยนตร์บรรจงถ่ายให้เห็นเฉพาะตัวที่พนักงาน
บางคนกำลังทำงานอย่างคล่องแคล่ว ก่อนจะตัดไปที่หัวข้อ “คนงานโทรศัพท์” เห็นพนักงาน
กำลังใช้เครื่องจักรปักและติดตั้งเสาโทรศัพท์ในท้องถนนหลวงในพระนคร เห็นการฝังท่อวาง
สายใต้ดิน การเดินสายบนอากาศ การถอนเปลี่ยนเสาไม้เก่าที่ชำรุด

สุดท้ายคือหัวข้อ “ที่ศาลาแยกธาตุ” ให้เห็นอาคารปูนชั้นเดียวหลังหนึ่งในบริเวณพื้นที่
ของกระทรวง เห็นเจ้าหน้าที่กำลังทำงาน มีฝรั่งชาวต่างชาติคนหนึ่งกำลังทำงานในห้องปฏิบัติ
การทางเคมี ห้องซึ่งเต็มไปด้วยขวดแก้วและอุปกรณ์การทดลองทดสอบเคมี มีเจ้าหน้าที่
ชายไทยกำลังทำงานทดสอบด้วยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ นี่คือกิจการอีกอย่างหนึ่ง
ของกระทรวงพาณิชย์แลคมนาคม คือการตรวจวิเคราะห์ทางเคมี เพื่อกำหนดและควบคุม
มาตรฐานของสินค้า ภาพยนตร์จบลงเพียงเท่านั้น ไม่มีข้อความบอจบ จึงยังระบุนไม่ได้ว่ามี
เพียงเท่านั้นหรือเหลือมาเพียงเท่านั้น

กิจการในกระทรวงพาณิชย์ แล คมนาคม ไม่เพียงแต่เป็นเอกสารบันทึกภาพสยาม
ยุคที่กำลังพัฒนาบ้านเมืองให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ หากแต่ยังเป็นหลักฐานแสดงผลงาน
ของเจ้านายผู้ทรงถ่ายทำภาพยนตร์นี้ ซึ่งทรงเป็นกำลังหลักในการพัฒนาด้วยพระปรีชา
สามารถในวิทยาการด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีคุณค่าในฐานะเครื่องมือแห่งการเรียนรู้อัน
วิเศษสำหรับอนุชน ตามพระดำริอันลึกซึ้งถึงอนาคตของการภาพยนตร์ ที่ทรงเคยประทาน
สัมภาษณ์แก่วารสารภาพยนตร์ฉบับหนึ่งในประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ปี 2457 ว่า “ข้าพเจ้า
คิดว่าโรงเรียนทั้งหลายของเราจะเห็นคุณค่าของภาพยนตร์ในฐานะครู และจะ得以ใช้ประโยชน์
จากมันมากขึ้น มากขึ้นเรื่อย ๆ”

[ตัดหัวต่อหัว]

ฟิล์ม 16 มม. / ขาวดำ / เจียบ / 10 นาที

ปีสร้าง [2470 - 2473]

ผู้สร้าง พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าชายบุรฉัตรไชยากร ประสูติเมื่อวันจันทร์ 23 มกราคม พ.ศ. 2424 (นับตามปีปฏิทินแบบเก่า 1 เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่) และเสด็จฯ ไปศึกษาที่ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ปี 2437 อันเป็นช่วงเวลาถ่ายภาพยนตร์เริ่มกำเนิดขึ้น

กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน คงเป็นเช่นเดียวกับพระเจ้าลูกยาเธอและพระเจ้าลูกเธอพระองค์อื่น ๆ ที่โปรดเล่นกล้องถ่ายรูปป็นิ่งตามพระราชนิมของพระราชบิดามาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อทรงมาอยู่ในดินแดนหนึ่งที่เป็นต้นกำเนิดภาพยนตร์ และเป็นช่วงเวลาถ่ายภาพยนตร์กำลังแผ่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว พระองค์คงจะสนพระทัยและทรงเล่นกล้องถ่ายภาพยนตร์ตั้งแต่ครั้งที่ยังทรงศึกษาอยู่ในประเทศอังกฤษ จึงพบหลักฐานว่าทรง

สนพระทัยทั้งการผลิตหรือการสร้าง และการใช้ภาพยนตร์มาตลอด นับตั้งแต่ที่เสด็จกลับมาสยามในปี 2447

ตัวอย่างเช่น ปี 2451 ในงานประจำปีวัดเบญจมบพิตร ทรงออกร้านเป็นการเดินรถไฟเล็กรอบ ๆ งาน และในรถไฟเล็กทรงจัดฉายภาพยนตร์ขนาดเล็กไว้อย่างน่าพิศวง ต่อมาปี 2457 ทรงเล่าถึงพระราชานิยมด้านภาพยนตร์ ในการประทานสัมภาษณ์แก่นิตยสาร The Kinematograph and Lantern Weekly ของอังกฤษว่า ทรงมีห้องสำหรับฉายภาพยนตร์ ส่วนพระองค์ที่สยาม ทรงถ่ายภาพยนตร์เพื่อใช้สอนเหล่าทหารในบังคับบัญชาของพระองค์ และทรงสนพระทัยการใช้ภาพยนตร์เพื่อการศึกษา นอกจากนี้ยังทรงทดลองถ่ายทำภาพยนตร์ด้วยเทคนิคพิเศษต่าง ๆ ปี 2465 ทรงก่อตั้งกองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าวขึ้นในกรมรถไฟหลวง ที่พระองค์ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการ เพื่อเป็นศูนย์ผลิตภาพยนตร์อย่างเป็นทางการแห่งแรกของไทย ในขณะเดียวกัน ยังทรงมีกิจการภาพยนตร์สมัครเล่นส่วนพระองค์ ซึ่งทรงตั้งชื่อว่า “บ้านดอกไม้ฟิล์ม” อันมาจากชื่อวังบ้านดอกไม้ ที่ประทับของพระองค์

หอภาพยนตร์ได้รับมอบฟิล์มภาพยนตร์ 16 มม. “บ้านดอกไม้ฟิล์ม” จากทายาทของพระองค์ จำนวนกว่า 300 ม้วน ส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์ที่ทรงถ่ายทำและโปรดให้ช่างถ่ายภาพยนตร์ส่วนพระองค์ถ่ายทำ เป็นภาพยนตร์ประเภทบันทึกพระราชกิจในตำแหน่งหน้าที่ เช่น การเดินทางไปตรวจราชการในจังหวัดต่าง ๆ เกือบทั่วประเทศ การเดินทางไปดูกิจการต่างประเทศ ทั้งในเอเชีย ออสเตรเลีย ยุโรป อเมริกา ส่วนหนึ่งเป็นประเภทบันทึกเหตุการณ์พระราชพิธีหรือประเพณีสำคัญของสังคม ส่วนหนึ่งเป็นประเภทบันทึกเหตุการณ์ส่วนพระองค์ในวังหรือในครอบครัว และส่วนสุดท้ายซึ่งมีอยู่ไม่มากนัก เป็นประเภทการทดลองสร้างภาพยนตร์ ทั้งแนวทดลองทางศิลปะและแนวทดลองทางเทคนิค นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์ที่ทรงซื้อมาจากต่างประเทศหรือมีผู้ถวายมา เช่น ภาพยนตร์เกี่ยวกับการก่อสร้างถนน ภาพยนตร์เกี่ยวกับกิจการรถไฟต่างประเทศ ภาพยนตร์ที่ใช้เทคนิคการฉายพลิกแพลง ในชื่อ Trick Cinematograph ซึ่งเข้าใจว่าทรงซื้อมาเพื่อเป็นแบบอย่างในการถ่ายทำภาพยนตร์พลิกแพลงส่วนพระองค์ซึ่งไม่ปรากฏชื่อจำนวนหนึ่ง หนึ่งในนั้นคือภาพยนตร์

ที่หอภาพยนตร์ใช้ชื่อจัดตั้งว่า [ตัดหัวต่อหัว] อันเป็น ทรिकการถ่ายทำที่นักถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่นนิยมทำกัน

ภาพยนตร์ [ตัดหัวต่อหัว] ถ่ายทำในราวต้นทศวรรษที่ 2470 มีด้วยกัน 3 เรื่อง ไม่ปรากฏชื่อเรื่องทั้งสามเรื่อง เป็นกลเม็ดการถ่ายซ้ำซ้อน (double exposure) เรื่องแรกยาว 5 นาที ถ่ายเด็กหญิงทำท่าว่ายน้ำแหวกอยู่ใต้น้ำ ในฉากหลังดำ ซ้อนทับกับการถ่ายผ่านกระจกตู้ปลา เพื่อให้เห็นเป็นเด็กหญิงดำน้ำ เรื่องที่สอง ยาว 3 นาที เป็นการพรางแสงด้วยฉากดำ เล่าเรื่องชายคนหนึ่งนั่งเล่นไฟอยู่คนเดียว แล้วถอดหัวตัวเองไปวางที่เก้าอี้ตรงข้ามเพื่อเล่นไฟกับตนเอง จุดบุหรี่ให้หัวตัวเองสูบ แล้วเอาหัวกลับมาต่อตามเดิม เรื่องสุดท้ายเป็นการทดลองถ่ายจัดแสงบังเงาและถ่ายซ้ำซ้อนภาพ เป็นเด็กหญิงซึ่งมีหัวเป็นคนอื่นกำลังร้ายรำยาว 41 วินาที

ในช่วงเวลานั้น ภาพยนตร์สมัครเล่นกำลังได้รับความนิยมในหมู่เจ้านายและชนชั้นสูงในสยาม โดยในปี พ.ศ. 2473 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง “สมาคมภาพยนตร์สมัครเล่นแห่งสยาม” ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการประชุมฉายภาพยนตร์ของสมาชิกเป็นประจำทุกเดือน และกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินทรงได้รับเลือกให้เป็นนายกสมาคม จนสมาคมยุติลงภายหลังเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี 2475 ซึ่งพระองค์ได้เสด็จลี้ภัยการเมืองไปประทับที่สิงคโปร์ กระนั้นก็ได้ทรงทอดทิ้งการถ่ายภาพยนตร์ มีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์สิงคโปร์เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ที่นั่นในปี 2479 ว่าระหว่างที่ประทับอยู่ในสิงคโปร์ ทรงพยายามจัดตั้งสโมสรสำหรับนักภาพยนตร์สมัครเล่นในสิงคโปร์เช่นกัน

ภาพยนตร์ฝีพระหัตถ์ทรงถ่ายเรื่อง [ตัดหัวต่อหัว] นี้ จึงนับเป็นประจักษ์พยานถึงฉันทะ วิริยะ และพระปรีชาสามารถในการถ่ายภาพยนตร์ของบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการภาพยนตร์สมัครเล่นโลกในอดีต และเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในยุคแรกเริ่มของประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยมากที่สุดคนหนึ่ง ทั้งยังมีคุณค่าในฐานะเป็นภาพยนตร์ทดลองทั้งในเชิงเทคนิคและเชิงศิลปะที่เก่าแก่ที่สุดของไทยเท่าที่มีการค้นพบ

ดรชนีนาง

ฟิล์ม 16 มม. / สี / พากย์ / 83 นาที

วันออกฉาย 23 ตุลาคม 2496

บริษัทสร้าง พนาสิทธิ์ฟิล์ม

ผู้อำนวยการสร้าง รัชมี จันทวิโรจน์, ออร์กิจ อมาตยกุล, ศักดิ์เกษม หุตาคม

ผู้กำกับ สมชาย อาสนจินดา, ศักดิ์เกษม หุตาคม

ผู้เขียนบท อิงอร

ผู้กำกับภาพ ออร์กิจ อมาตยกุล

ผู้ลำดับภาพ ออร์กิจ อมาตยกุล

ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ท. ภิรมะโยธิน

ผู้แสดง สมชาย อาสนจินดา, สุทิน บัณฑิตกุล, สวลี ผกาพันธุ์, วิโรจน์

สายะวัฒน์, ส่องศรี บัณฑิตกุล, ขวัญ สุวรรณะ, มั่น วินิจฉัยภาค, ชุม ศรีแหลมสน, กิติ เจริญ,
วิเชียร จักรกรรต, ด.ญ. อรพรรณ กบิลกาญจน์

ดรชนีนาง มีจุดเริ่มต้นจากการเป็นบทประพันธ์ที่สร้างสรรค์จากจินตนาการของ “อิงอร” หรือ ศักดิ์เกษม หุตาคม นักประพันธ์ชั้นครู เจ้าของสำนวนหวานหยดย้อย อันนำมาซึ่งฉายา “ปากกาจุ่มน้ำผึ้ง” ในนวนิยายขนาดสั้นเรื่องนี้ เขาได้วาดเรื่องราวของ ดรชนนี หญิงสาวชาวใต้ ที่พบรักกับนายทหารเรือผู้สูงศักดิ์ ม.จ. นิรันดรฤทธิ์อำรง โดยมีทิวทัศน์ของ จังหวัดสงขลา บ้านเกิด เป็นฉากหลักของเรื่อง และมีบทประพันธ์เรื่อง “เตีลมา” ของแม่รี คอเรลลี เป็นแรงบันดาลใจสำคัญ

ปี พ.ศ. 2490 ยุคที่ละครเวทีไทยกำลังเฟื่องฟู ดรชนีนาง ได้จับใจผู้อ่านจนเกิดเสียงเรียกร้องให้นำมาสร้างเป็นละครเวที ซึ่งได้ คณะละคร “เทพศิลป์” นำโดย หลวงอรธร ไกวัลวที มารับหน้าที่ดำเนินงานสร้าง โดยร่วมกับอิงอรซึ่งนำมาสู่การตัดสินใจครั้งประวัติศาสตร์ของ วงการบันเทิงไทย เมื่ออิงอรจงใจมอบบทพระเอกให้แก่ ส. อาสนจินดา อดีตนักสหกรณ์ และนักเขียนซึ่งเพิ่งลาออกจากตำแหน่งบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน “8 พฤษจิก.” ของ คณะรัฐประหาร 8 พฤษจิกายน 2490 เพราะทำไป ๆ เห็นว่าคณะนั้นกลายเป็นเผด็จการซึ่งขัดกับจุดยืนของตน

ส. อาสนจินดา เล่าว่า ในตอนนั้น เขากำลังตัดสินใจจะบวชไม่สึก และเขียนหนังสือเรื่อง “สุขอื่นยิ่งกว่าสงบไม่มี” จึงไปขอกระดาศกับเพื่อนคือ อิศรา อมันตกุล ที่โรงพิมพ์ แต่ที่นั่น เขากลับพบอิงอรที่ประทับใจในบุคลิกซึ่งเต็มไปด้วยความทรนง และไว้หนวดตามแบบพระเอกในจินตนาการ ผวนกกับคำแนะนำของอิสรา อิงอรจึงได้ชักชวนแกมขอร้อง

ให้เขามารับหน้าที่พระเอกละครเวทีแค่เป็นการเฉพาะกิจ แล้วค่อยออกบวช แต่สุดท้ายเมื่อละครเวทีเรื่องนี้ประสบความสำเร็จ ส. อาสนจินดา จึงไม่อาจถอนตัวจากโลกแห่งการแสดง และสุดท้ายเขาได้อยู่ยังคงกลายเป็นนักแสดง ผู้เขียนบท และผู้สร้าง ผู้กำกับภาพยนตร์ผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของวงการนี้ ไปตราบนานวาระสุดท้ายของชีวิต

ปี พ.ศ. 2496 ยุคที่ภาพยนตร์เริ่มกลับมาได้รับความนิยม หลังจบเขาลงไปในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ส. อาสนจินดา และ อิงอร ได้ข้องเกี่ยวกับ *ดรชชนี*นาง อีกครั้ง เมื่อทั้งคู่ได้ร่วมกันกำกับภาพยนตร์ 16 มม. ที่สร้างจากบทประพันธ์ยอดนิยมเรื่องนี้ โดยนอกจากร่วมกำกับ อิงอร ยังรับหน้าที่เขียนบทภาพยนตร์ ในขณะที่ ส. อาสนจินดา กลับมารับบท ม.จ. นิรันดร์ฤทธิ์ธำรง เช่นเดิม รวมถึงนักแสดงละครเวทีหญิงชื่อดัง สวลี ผกาพันธุ์ ที่มารับบทที่เธอเคยแสดงในฉบับละครเวที แต่บท ดรชชนี นั้น ได้ สุทิน บัณฑิตกุล ซึ่งเพิ่งได้รับมงกุฏนางงามเกษร มารับหน้าที่เป็นนางเอกหน้าใหม่

เวลาผ่านไปหลายทศวรรษ พ.ศ. 2535 หอภาพยนตร์ได้รับมอบฟิล์มภาพยนตร์ 16 มม. เรื่องนี้จาก ชาตรี วัฒนเขจร และเนื่องในวาระรำลึก 100 ปีชาตกาล ส. อาสนจินดา เมื่อปลายปี 2564 หอภาพยนตร์ได้นำฟิล์มฉบับนี้มาสแกนภาพใหม่ เพื่อจัดฉายในคราวนั้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาพยนตร์ 16 มม. ในยุคนั้น ใช้วิธีการพากย์สด จึงทำให้ไม่มีเสียงในฟิล์ม และปัจจุบัน ยังไม่พบบทพากย์ของภาพยนตร์เรื่องนี้ จึงได้ให้กลุ่มนักแสดงละครเวทีร่วมสมัย ได้แก่ จารุนันท์ พันธชาติ, คานธี สุวิชัยกิต และ วัฒนชัย ตรีเดชา มาร่วมกันถ่ายทอดเสียงพากย์จากบทพากย์ที่แกะขึ้นมาใหม่ โดยอิงจากบทประพันธ์ต้นฉบับของ อิงอร

นอกจากจะเป็นหมุดหมายสำคัญของ ส. อาสนจินดา และ อิงอร สองยักษ์ใหญ่ของวงการบันเทิงไทย *ดรชชนี*นาง ยังมีคุณค่าเป็นดั่งตัวแทนความบันเทิงที่เคยติดอกติดใจคนไทยในช่วงหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 ด้วยเรื่องราวที่พาฝัน อ่อนหวาน แต่มีตอนจบที่รันทดสะเทือนใจ รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของศิลปะหลากหลายรูปแบบที่กลมเกลียวผู้คน ทั้งวรรณกรรม ละครเวที มาจนถึงภาพยนตร์ในขณะเดียวกัน ยังเป็นตัวอย่างอันหายากที่ทำให้ได้เรียนรู้ลักษณะการและอารมณ์บรรยากาศของหนังไทย 16 มม. ยุคก่อนปี 2500 ที่หลงเหลืออยู่น้อยนิด

[งานอภิเชกพระสังฆราช มีแชล มงคล (อ่อน) ประคองจิต]

ฟิล์ม 16 มม. / สี / เจียบ / 11 นาที

ปีสร้าง 2496

ภาพยนตร์กำพร้าที่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใครเป็นผู้สร้าง หอภาพยนตร์พบฟิล์มนี้จากการประกาศขายออนไลน์ ก่อนที่ภายหลังจะได้รับการเอื้อเพื่อข้อมูลต่าง ๆ จากคุณพุฒิพงษ์ พุฒตาลศรี แห่งหอจดหมายเหตุอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และคุณวัฒน์ภูมิ ทวีกุล แห่ง Assumption Museum จึงทราบว่าเป็นภาพยนตร์บันทึกพิธีอภิเชกพระสังฆราชมีแชล มงคล (อ่อน) ประคองจิต แห่งมิสซังท่าแร่-หนองแสง เมื่อ พ.ศ. 2496 ซึ่งนับเป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นประวัติดีการณ้ของวงการศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย

พระสังฆราชมีแชล มงคล (อ่อน) ประคองจิต เกิดเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2448 ที่บ้านหลังวัดอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ เป็นบุตรนายบัว-นางเนื่อง ประคองจิต มีพี่น้อง 16 คน

เข้าเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ ตั้งแต่ปี 2455 โดยเป็นเพื่อนร่วมชั้นกับ ควง อภัยวงศ์ อดีตนายกรัฐมนตรี เมื่อเรียนถึงชั้นปีที่ 3 แผนกฝรั่งเศส จึงได้หยุดพักการเรียน เนื่องจากได้รับพระกระแสเรียกให้เข้าสามเณรลัทธิ ในปี 2459

ตลอด 8 ปีที่อยู่สามเณรลัทธิ เณรมงคลมีนิสัยเคร่งขรึมเอาการเอางาน ชอบคันค่วัว และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค จนเป็นที่โปรดปรานของบาทหลวงอธิการ เมื่อถึงเวลาออกทดลองใจ (Probatio) เป็นเวลา 2 ปี จึงได้ดำรงตำแหน่งเป็นครูที่บ้านเณร ในขณะที่บรรดาเณรรุ่นเดียวกันถูกจ่ายไปช่วยตามวัดต่าง ๆ

ปี 2470 เกิดกระแสการตื่นตัวในการจัดส่งเณรไปศึกษาต่างประเทศ ครูมงคลจึงได้รับโอกาสในการไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยโพรปากันดา พีเค กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้เข้าเรียนในชั้น “กูร์ซุสมายอร์” (เตรียมอุดม) ควบไปกับวิชาปรัชญา มีกำหนด 3 ปี ต่อจากนั้นจึงเรียนเทววิทยาอีก 4 ปี รวมเวลาศึกษาทั้งสิ้น 7 ปี ได้รับปริญญาโททางเทววิทยา และปริญญาเอกทางปรัชญา พร้อมทั้งได้เหรียญพิเศษทางด้านตรีและอักษรศาสตร์ โดยในช่วงที่อยู่ในประเทศอิตาลี ครูมงคลได้รับศีลอนุกรมเป็นพระสงฆ์จากพระคาร์ดินัลมาร์เกตตี ณ พระวิหาร ยวง ลาดราน เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2476 เป็นพระสงฆ์ไทยองค์แรก ที่รับศีลบรรพชาในโลกกลางแห่งพระศาสนจักร

บาทหลวงมงคลกลับมาถึงประเทศไทยในกลางปี 2477 พร้อมได้รับตำแหน่ง ปลัดวัดเชียงใหม่ ก่อนจะย้ายไปเป็นอาจารย์สามเณรลัทธิพระหฤทัย ศรีราชา เมื่อปี 2480 เมื่อสามเณรลัทธิพระหฤทัย ศรีราชาถูกปิดเนื่องจากกระแสชาตินิยม และกรณีพิพาทเรื่องดินแดนกับอินโดจีนฝรั่งเศส ในปี 2484 บาทหลวงมงคลจึงกลับไปเป็นเจ้าอาวาสวัดเชียงใหม่ และย้ายลงมาอยู่วัดพิชฌุโลกในช่วง ปี 2487-2488 จากนั้นจึงกลับไปเป็นอธิการสามเณรลัทธิพระหฤทัย ศรีราชา ซึ่งได้กลับมาเปิดทำการอีกครั้งหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2

บาทหลวงมงคลได้บำเพ็ญตนพัฒนาและทำนุบำรุงสามเณรลัทธิแห่งนี้ จนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ต่อมาในวันที่ 20 พฤษภาคม 2496 จึงได้รับโทรเลขด่วนฉบับหนึ่งจาก

พระอัครสังฆราชยอห์น ดุลลี เนื้อหากล่าวถึงการที่ พระสันตะปาปาทรงจัดตั้งเทียบสังฆมณฑล หรือมิสซังท่าแร่ใหม่ มอบให้คณะสงฆ์ไทย และโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบาทหลวงมงคลเป็น พระสังฆราชในมิสซังใหม่นี้ แทนพระสังฆราชเกลาดิอูส บาเยต์ ซึ่งจะย้ายไปปกครองมิสซัง อุบลราชธานี โดยถือเป็นพระสังฆราชชาวไทยคนแรกที่ได้ทำหน้าที่ปกครองเขตมิสซัง ท่าแร่-หนองแสง อันเป็นอัครมุขมณฑลแห่งภาคอีสานของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ในประเทศไทย

งานอภิเษกพระสังฆราชมีแชล มงคล (อ่อน) ประคองจิต จัดขึ้น ในวันพุธที่ 19 สิงหาคม 2496 ที่อาสนวิหารอัสสัมชัญ โดยมีทั้งพระสงฆ์ ภราดา ภคินี ทุกคณะในประเทศไทย ตลอดจนทูตานุทูต พ่อค้าคหบดี ท่านผู้มีเกียรติ และประชาชน เดินทางมาจากทั้งในและนอกพระนคร โดยภาพยนตร์ได้บันทึกภาพตั้งแต่ขบวนการอภิเษกเริ่มเข้าวัด ประกอบด้วย พระสงฆ์เดินนำหน้าต่อมาเป็นพระสงฆ์ที่ช่วยในจารีต คือ บาทหลวงสมุห์, บาทหลวงเสนห์, บาทหลวงเลื่อง, บาทหลวงกูรูน, บาทหลวงศรีนวล, บาทหลวงแท่ง, บาทหลวงวินทร์, บาทหลวงสมชาย และบาทหลวงปริสของ แล้วจึงเป็นพระสมณทูตผู้อภิเษก, พระสังฆราช โขแรง และพระสังฆราชบาเยต์ผู้ช่วยอภิเษก ส่วนพระสังฆราชสงวนและอาร์โนด์ รั้งท้าย ขบวน พระอัครสังฆราชมีแชล มงคล (อ่อน) ประคองจิต ประนมมือสงบเสียม่านาเกรงขาม เมื่อเข้าประจำที่ในวัดเรียบร้อยแล้ว พิธีอภิเษกก็เริ่มต้น สลับกับการถวายมหาบูชามิสซามโหฬาร โดยมีคณะสามเณรและยุวนิสภายใต้ความอำนวยความสะดวกของบาทหลวงเลอดีก ขบร้อง ประสานเสียงต่าง ๆ

ในช่วงท้ายของภาพยนตร์ได้ปรากฏภาพพิธีแห่ศีลมหาสนิทในวันสมโภช พระคริสตวรกาย ณ โรงเรียนอัสสัมชัญ ถ่ายราวปี 2497 ปรากฏฉากหลังเป็นตึกกอลมเบต์ มุมฝั่งทางถนนเจริญกรุง พื้นที่ลานโรงเรียน และอาคารสุวรรณสมโภชที่เพิ่งก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2494

ภาพยนตร์นี้มีความสำคัญในฐานะจดหมายเหตุบันทึกพิธีการสำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย ที่เป็นการเปลี่ยนผ่านจากยุค การปกครองของพระสังฆราชชาวต่างชาติในภาคอีสานมาเป็นชาวไทย แม้จะเป็นภาพยนตร์ ที่ไม่มีเสียงและไม่มีการบรรยายใด ๆ แต่ก็สามารถแสดงให้เห็นภาพเคลื่อนไหว ของพิธีการอภิเษกพระสังฆราช บุคคลสำคัญของวงการ บรรยายากาศของความศักดิ์สิทธิ์ และความศรัทธาของคริสตศาสนิกชนโรมันคาทอลิกในประเทศไทยได้อย่างชัดเจน ซึ่งบางที ข้อความหรือคำพูดก็ไม่อาจแสดงให้เห็นได้เทียบเท่า

[การประกวดการจัดบ้านและ บริเวณ]

ฟิล์ม 16 มม. / สี / เสียง / 34 นาที

ปีสร้าง 2497

ผู้สร้าง กรมประชาสัมพันธ์

ปี 2496 สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง ในสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มอบให้สโมสร สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิงซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งของสำนัก และเป็นสถานที่ให้ความรู้รอบตัวแก่ หญิงไทย ดำเนินการประกวด “การจัดบ้านและบริเวณ” ขึ้น เพื่อให้หญิงไทยได้แสดง สมรรถภาพในการจัดที่อยู่อาศัยให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีระเบียบในการวางเครื่องใช้ เครื่องตกแต่งบ้านเรือนให้เหมาะสม รู้จักจัดบริเวณบ้าน ตลอดจนการจัดทำสวนครัวและ เลี้ยงสัตว์ เป็นการช่วยประหยัดรายจ่ายของครอบครัว อันสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่จะให้ประชาชนอยู่ดีกินดี นับเป็นครั้งแรกที่มีการประกวดการจัดบ้านและบริเวณขึ้นในประเทศไทย โดยกำหนดจัดประกวดเฉพาะบ้านในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี

คณะกรรมการได้แบ่งบ้านที่เข้าประกวดเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทบ้านใหญ่ และ ประเภทบ้านเล็ก ให้เวลาแก่ผู้เข้าประกวดจัดตกแต่งบ้านเรือนตั้งแต่ พฤศจิกายน 2496 ถึง

สิ้นเดือนมกราคม 2497 มีผู้ส่งเข้าประกวดในเขตจังหวัดพระนคร 47 ราย ในเขตจังหวัดธนบุรี 105 ราย รวม 152 ราย โดยคณะกรรมการแต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นสองชุด ชุดหนึ่งตรวจคัดเลือกบ้านในพระนคร อีกชุดตรวจคัดเลือกบ้านในธนบุรี ทำการตรวจกันสองรอบ จะไปตรวจเฉพาะเวลากลางวันและแจ้งให้ผู้ประกวดรู้ตัวล่วงหน้า 24 ชั่วโมง ผู้ประกวดต้องให้คำแนะนำบ้านตนตามควรและด้วยมารยาทที่ดี การตรวจเยี่ยมบ้านนี้ต้องกระทำรายละเอียดถึง 3 ครั้ง ครั้งที่ 3 เป็นครั้งที่ให้คะแนน สำหรับในรอบที่ 1 ได้คัดเลือกบ้านที่ดีถึงขนาดของทั้ง 2 จังหวัดรวม 39 ราย เข้ารอบที่ 2 ซึ่งเป็นรอบตัดสินขั้นสุดท้าย ผลปรากฏว่าในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรีมีบ้านที่จัดได้เรียบร้อยดีถึงขนาดได้รับรางวัลประเภทบ้านใหญ่ 13 ราย ประเภทบ้านเล็ก 13 ราย เป็นรางวัลที่ 1 เงินรางวัล 3,000 บาท รางวัลที่ 2 2,000 บาท และรางวัลที่ 3 1,000 บาท พร้อมประกาศนียบัตรพร้อมขันน้ำพานรอง นอกนั้นเป็นรางวัลชมเชยได้ประกาศนียบัตรพร้อมแจกันและเงินรางวัล 500 บาท โดยผู้ได้รางวัลมีดังนี้

ประเภทบ้านใหญ่

รางวัลที่ 1 ได้แก่ นางจางันงค์ ทิพย์พยอม จังหวัดพระนคร รางวัลที่ 2 ได้แก่ นางสาวเนียง ทิวะหุด จังหวัดพระนคร รางวัลที่ 3 ได้แก่ นายประวัติ จรณะจิตต์ จังหวัดธนบุรี

ประเภทบ้านเล็ก

รางวัลที่ 1 ได้แก่ นายพิศ พึ่งแย้ม จังหวัดธนบุรี รางวัลที่ 2 ได้แก่ แพทย์หญิงจันทนา สุขวัจฉ์ จังหวัดธนบุรี รางวัลที่ 3 ได้แก่ นางปิยา อีร์ทีป จังหวัดพระนคร

ผู้ได้รับรางวัลชมเชยประเภทบ้านใหญ่ ได้แก่ นายสอน ไตรยสรรรค์, นางถนอมถดู แสงอุทัย, นางสาวสารภี สนิทวงศ์ ณ อยู่ชยา, ม.ร.ว. สอาดองค์ เกษมสันต์, คุณสุภัทรา สิงหลกะ, นางแผ้ว ธนะโกเศช, นายสมจิตต์ เทียงธรรม, คุณหญิงกฤตราชทรงสวัสดิ์, นายทองเจือ ทองเสถียร, นายม้วย เศวติทย์

ประเภทบ้านเล็ก ได้แก่ นายพิพัฒน์ เจียนสกุล, ร.อ. ประกฤติ ศรีนิวานิน ร.น., นายอัญเชิญ ชมภูโพธิ์, นายพวง เกิดศรี, นายอุดม อมาตยกุล, นายโสมพงษ์ ทองเจิม, นางสุลักขณา เกลิงสุข, นายพัคตร์ หงษ์ทอง, นายนพ อโนมะศิริ, หลวงจิตรการุณราชฤทธิ์

ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นผลงานถ่ายทำโดย กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี มีความยาว 34 นาที ไม่ปรากฏไตเติลชื่อเรื่อง และไม่มีเสียงบรรยาย แต่มีเสียงดนตรีประกอบ ในตอนต้น แบ่งเนื้อหาเป็น 3 ช่วง ช่วงแรกกินเวลาราว 25 นาที เป็นการบันทึกกิจกรรม พิธีการคัดเลือกและให้คะแนนตัดสินบ้าน ผู้ถ่ายพยายามให้เห็นทั้งบรรยากาศของ คณะกรรมการและอนุกรรมการจำนวนนับยี่สิบคนที่ปฏิบัติหน้าที่เดินตรวจพิจารณาบ้านกว่า ยี่สิบหลัง และให้เห็นสภาพทั้งภายนอกและภายในบ้านตามเกณฑ์ที่กำหนด คือการจัดสวน ต่าง ๆ ของบ้าน ห้องรับแขก ห้องนอน ห้องพระ ห้องอาหาร ครั้ว การทำสวนครั้ว การ เลี้ยงสัตว์ โดยนำภาพบ้านแต่ละหลังมาเรียงต่อ ๆ กันไป และตอนท้ายของช่วง ได้บันทึกการ เดินทางของคณะกรรมการและอนุกรรมการทางเรือยนต์ในแม่น้ำเจ้าพระยาและในลำคลอง แล้วต่อด้วยการเดินเท้าบนสะพานไม้กระดานแผ่นเดียวข้ามคลองเข้าไปตรวจดูบ้านที่อยู่ลึก ในสวน เป็นภาพที่เห็นความเข้มข้นในการทำงานของคณะกรรมการและอนุกรรมการ

ช่วงที่สอง กินเวลาราวห้านาที เป็นช่วงที่บันทึกการประชุมเพื่อตัดสินบ้านที่ชนะ รางวัล มีคุณหญิงรามราชภักดีนั่งหัวโต๊ะเป็นประธานที่ประชุม จากนั้นเป็นเหตุการณ์ที่คณะกรรมการเข้ารายงานผลการตัดสินต่อท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ภริยานายกรัฐมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ภาพยนตร์บันทึก ให้เห็นบรรยากาศของการเข้าพบและสามารถเก็บภาพอิริยาบถของท่านผู้หญิงละเอียด ได้เด่นชัด จากนั้นจึงตัดไปที่ภาพเจ้าหน้าที่ในชุดข้าราชการชาย กับคณะ เดินทางไปยังบ้าน หลังหนึ่งในสวน เห็นป้ายที่หน้าบ้านระบุว่า บ้านผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 ต.ราชบุรุษบวรณะ อ.ราชบุรี- บวรณะ จ.ธนบุรี เจ้าของบ้าน ซึ่งมีเด็ก ๆ ด้วยออกมาต้อนรับ แล้วไปดูโต๊ะที่ปักไข่ไก่จำนวน หนึ่งออกเป็นลูกเจี๊ยบ ดูการให้อาหารไก่ในเล้าและการให้อาหารปลาในบ่อ ภาพยนตร์ส่วนนี้ มีความยาวราวสองนาที ซึ่งบางทีอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับการประกวดบ้านโดยตรง แต่เป็น ฟิล์มที่บังเอิญมารวมอยู่ในม้วน

ช่วงที่สามคือช่วงสุดท้าย เป็นเหตุการณ์พิธีมอบรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดบ้าน ใน วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2497 เป็นงานกลางแจ้งในสนามหญ้าหน้าอาคารซึ่งอาจจะเป็นกระทรวง

วัฒนธรรม สนามเสือป่า ภาพยนตร์บันทึกและตัดต่อเรียบเรียงเหตุการณ์ตามลำดับ เห็น ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม เดินทางมาถึงงาน ทักทายโอภาปราศรัยกับผู้เข้าร่วมพิธี ต่อมา จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานในพิธีเดินทางมาถึง คุณหญิง รามราชภัคดี ประธานคณะกรรมการจัดงานประกวดกล่าวรายงาน แล้วจอมพล ป. พิบูลสงคราม มอบรางวัลแก่เจ้าของบ้านที่ชนะการประกวด ตามลำดับที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 และรางวัลชมเชย ในตอนท้ายได้ถ่ายเจาะภาพเจ้าของบ้านที่ชนะ ซึ่งมีทั้งที่เป็นคู่สามีและภรรยา และเจ้าของเดี่ยว สุดท้ายตัดไปที่ตัวอักษรข้อความ สวัสดิ์ ทำให้เห็นว่าอย่างน้อยภาพยนตร์ม้วนนี้อาจทำให้ผู้ใช้ฉายเผยแพร่ได้ด้วย มิใช่ถ่ายเก็บเป็นหลักฐานเท่านั้น แต่สภาพที่ยังสมบูรณ์ของเนื้อฟิล์ม เข้าใจได้ว่าผ่านการฉายน้อยมาก

ภาพยนตร์นี้ นับว่ามีความสำคัญที่ได้บันทึกกิจกรรมการประกวดการจัดบ้าน และบริเวณซึ่งเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวในประเทศไทย ที่เกิดจากนโยบายวัฒนธรรมของ ประเทศไทยสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม สมัยที่ 2 แม้บางบ้านจะดูออกว่าเป็นการจัดฉากหรือประดิษฐ์ขึ้น มิได้เป็นวิถีชีวิตจริง หรือดูไม่สมเหตุสมผล แต่ก็ เป็นภาพแห่งความทรงจำซึ่งเกิดขึ้นจริงเฉพาะกาลในสังคมไทยสมัยหนึ่ง การทำสวนครัว การเลี้ยงไก่ หรือ การเดินออกกำลังกายตอนเช้าที่เรียกว่า มอญวอล์ก เคยเป็นกระแสซึ่งคนรุ่นนั้นปฏิบัติกัน เสมือนแฟชั่นที่ชักนำโดยรัฐ ซึ่งคนในปัจจุบันหากไม่เห็นในภาพยนตร์นี้ ก็อาจจะนึกไม่ออกว่าเป็นไปได้อย่างไร ที่สำคัญ ภาพยนตร์ยังมีคุณค่าในฐานะเอกสารบันทึกอารมณ์ของการ เสนอบทบาทในสังคมของสตรีไทยในยุคสมัยนั้น ทั้งในด้านของการประกวดที่เน้นการแสดง สมรรถภาพในการเป็นแม่บ้านแม่เรือน และการปรากฏภาพบุคคลสำคัญ เช่น ท่านผู้หญิง ละเอียด พิบูลสงคราม และ คุณหญิงรามราชภัคดี หรือ ขึ้นแฉ่ม รามราชภัคดี ซึ่งมีบทบาทในการยกสถานะของสตรีไทยให้มีบทบาททั้งในครอบครัวและในสังคม รวมถึงเรื่องของสิทธิ และความเสมอภาคทางสังคมของสตรีไทย และเป็นผู้สนับสนุนนโยบายการส่งเสริมสตรีของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม อย่างแข็งขัน

[จอมพลสฤษดิ์ไปอเมริกา]

ฟิล์ม 16 มม. / สี / เจียบ / 22 นาที

ปีสร้าง 2501

ผู้สร้าง นายแพทย์จำลอง หาริณสุต

ภาพยนตร์บันทึกภาพการเดินทางไปรักษาตัวที่สหรัฐอเมริกาของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อปี 2501 ขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการกองทัพบก ซึ่งแม้จะไม่ได้อยู่ในคณะรัฐมนตรี แต่ก็ถือเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดทางการเมืองไทยในขณะนั้น

จอมพลสฤษดิ์ได้ล้มป่วยอย่างรุนแรงด้วยอาการเกี่ยวกับไตและม้าม เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2500 แพทย์ลงความเห็นว่าควรจะไปผ่าตัดที่ศูนย์การแพทย์ทหารแห่งชาติ วอลเตอร์ รีด กรุงวอชิงตัน ดีซี สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นโรงพยาบาลที่ให้การรักษาระธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาและผู้นำหลายประเทศ นายทหารคนสนิทของจอมพลสฤษดิ์ คือ พันเอก เฉลิมชัย จารุวัตร (ยศขณะนั้น) อดีตผู้ช่วยทูตทหารบกไทยประจำสหรัฐ เป็นผู้ติดต่อประสานอย่างไม่เป็นทางการกับเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาที่กรุงเทพฯ เพื่อช่วยให้จอมพลสฤษดิ์

เดินทางไปรักษาตัว โดยถือเป็นแขกส่วนตัวของประธานาธิบดี ดไวต์ ดี. ไอเซนฮาวร์ และรัฐบาลไทยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด

จอมพลสฤษดิ์เดินทางไปถึงสหรัฐอเมริกาตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2501 พร้อมคณะประกอบด้วยภริยา คือ ท่านผู้หญิงวิจิตรา ธนะรัชต์, พันเอก เฉลิมชัย จารุวัตร และ นายแพทย์ของไทยกับนายทหารที่ใกล้ชิดอีกสองสามนาย แพทย์คนหนึ่งคือนายแพทย์จำลอง หารินสุต ซึ่งต่อมาเป็นแพทย์พลเรือนประจำตัวจอมพลสฤษดิ์ ตามข้อมูลระบุว่าจอมพลสฤษดิ์เข้ารับการรักษาเบื้องต้นที่ศูนย์การแพทย์ฯ วอลเตอร์ ริด วันที่ 30 มกราคม และเข้าพักในโรงพยาบาลวันที่ 3 กุมภาพันธ์ ก่อนจะผ่าตัดเปลี่ยนทางเดินโลหิตดำใหญ่ ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์

ภาพยนตร์นี้เข้าใจว่าถ่ายโดยแพทย์ไทยที่ไปในคณะ ซึ่งอาจจะเป็นนายแพทย์จำลองเอง เป็นภาพยนตร์ส่วนตัวคือมีใช้เพื่อเผยแพร่สาธารณะ แต่นับว่าผู้ถ่ายทำมีความสามารถหรือชำนาญในการถ่ายภาพยนตร์เป็นอย่างดี ใช้กล้องฟิล์ม 16 มม. ทั้งใช้แสงธรรมชาติหรือแสงเท่าที่มีอยู่จริงเป็นหลัก แต่ก็มีบางเหตุการณ์ที่ใช้แสงไฟฟ้าสำหรับถ่ายภาพยนตร์ช่วยด้วย ภาพยนตร์ไม่ได้บันทึกเสียง โดยผู้ถ่ายได้จับภาพเหตุการณ์เป็นลำดับไปที่ละม้วนเป็นการตัดต่อในกล้องเป็นส่วนใหญ่ ภาพยนตร์ยาวม้วนละ 100 ฟุต คาดว่ามีการถ่ายไว้รวม 5 ม้วน แล้วนำม้วนมาต่อกันตามลำดับถ่ายก่อนหลังของเหตุการณ์จริง ได้เป็นภาพยนตร์ความยาวประมาณ 22 นาที

เริ่มต้นม้วนแรกเป็นภาพภายนอกอาคาร เข้าใจว่าที่บ้านพักในวอชิงตัน ก่อนที่จอมพลสฤษดิ์และภริยาจะออกจากบ้านขึ้นรถยนต์ไปยังโรงพยาบาล เห็นสองข้างทางที่เป็นย่านที่พักอาศัยมีหิมะปกคลุมขาวทั่วพื้น เมื่อมาถึงโรงพยาบาล จอมพลสฤษดิ์และภริยาเดินเข้าไปยังห้องพัก พร้อมทั้งคณะที่ติดตามมา เห็นเตียงผู้ป่วยและบรรยากาศในห้องที่เต็มไปด้วยดอกไม้ที่นำมาประดับตกแต่งห้องหลากสี จอมพลสฤษดิ์เดินดูห้องในสภาพที่ร่างกายที่ซูบและอิดโรย มีนายแพทย์ไทยสองคนที่เป็นนายทหารและพลเรือน รวมทั้งพันเอก เฉลิมชัย จารุวัตร ร่วมสนทนา และนายทหารที่เข้าใจว่าเป็นนายแพทย์ของโรงพยาบาล

กำลังดูเอกสารปรึกษากัน ปิดท้ายด้วยภาพจอมพลสฤษดิ์รับประทานอาหารเช้าคนเดียวที่โต๊ะ

ม้วนที่สองเป็นเหตุการณ์หลังผ่าตัดแล้ว บันทึกภาพจอมพลสฤษดิ์นอนรับน้ำเกลืออยู่บนเตียงผู้ป่วย มีแพทย์และคณะมาตรวจอาการ ตัดไปภายนอกอาคารเข้าใจว่าที่ด้านนอกโรงพยาบาล บริเวณพื้นที่รอบ ๆ ยังปกคลุมด้วยหิมะ ตัดกลับมาในห้องพัก จอมพลสฤษดิ์อยู่บนเตียงหลังผ่าตัด อาการดีขึ้น นายแพทย์ไทยสองคนเข้ามาดู เข้าใจว่ามีบุตรชายคือ เศรษฐา ธนะรัชต์ ร่วมอยู่ด้วย

ม้วนต่อไปน่าจะเป็นเวลาที่พักฟื้นอยู่ที่บ้านพัก จอมพลสฤษดิ์สามารถนั่งพักได้แล้ว สีหน้าดีขึ้น ถ่ายโดยใช้แสงไฟฟ้าช่วยซึ่งแสดงว่ายินดีให้ถ่าย มีแพทย์ไทยตรวจชีพจร วัดอุณหภูมิ มีแพทย์ฝรั่งมาตรวจเท้า ท่านผู้หญิงวิจิตราเข้ามากราบที่อกและจับแก้มจอมพลแล้วนั่งสนทนากัน ตัดไปมีนายทหารสหรัฐมาพบ และมีชายไทยหลายคนมาขุมนุมที่ห้องเห็นบุรุษพยาบาลฝรั่งในชุดพยาบาลติดบังยศจำที่แขนมาปฏิบัติงาน นำน้ำหรือยาให้จอมพลดื่มด้วยหลอดดูดในที่นอน ในขณะที่ภริยาตัดเล็บเท้าให้ ต่อมานายแพทย์ฝรั่งมาตรวจร่างกาย ดูแผลที่ผ่าตัดที่ท้องและบีบจับจุดที่รอบตัว ส่วนสุดท้ายของม้วนนี้เป็นอีกวันที่จอมพลมีอาการดีขึ้น แจ่มใส สามารถยืนและเดินรับแขกที่มาเยี่ยม เห็นนายแพทย์จำลอง มาตรวจและนั่งสนทนาพร้อมกับแพทย์หญิงตระหนักจิต ภริยานายแพทย์จำลอง

ม้วนต่อมา เข้าใจว่าถ่ายทำหลังจากจอมพลสฤษดิ์ออกจากโรงพยาบาลแล้ว มีบันทึกกิจกรรมพบปะกับนายทหารอเมริกันชั้นนายพลผู้หนึ่ง คาดว่าเป็นที่สถานทูตไทย โดยมี ถนัด คอมันตร์ เอกอัครราชทูตประจำสหรัฐอเมริกา ร่วมอยู่ด้วย ต่อไปเป็นเหตุการณ์ในบ้านพัก มีการสังสรรค์ดื่มและทำอาหารค่ำเลี้ยงกัน จอมพลสฤษดิ์ดูมีความสุข สวมหมวกแดงทักทายหน้ากล้อง

ม้วนสุดท้าย จอมพลสฤษดิ์ กับภริยา ออกจากที่พัก ขึ้นรถยนต์เพื่อเดินทางต่อไป ในขณะที่คณะแพทย์และคนอื่น ๆ รวมทั้ง ถนัด คอมันตร์ มาคอยส่งที่หน้าที่พัก สังเกตเห็นว่าจอมพลสฤษดิ์ถือกล้องถ่ายภาพยนตร์ขนาดเล็กอยู่ในมือขณะก้าวขึ้นรถ แสดงว่าจอมพล

ถ่ายภาพยนตร์ของตนเองด้วย ต่อมาเป็นภาพที่สนามบินนานาชาติ โมอามี มีนายแพทย์ จำลองและครอบครัวกับคนอื่น ๆ เช่น ถนัด คอมันตร์ อยู่ที่สนามบิน เห็น พันเอกเฉลิมชัย จารุวัชร เดินกับใครบนถนน และเห็นคณะในสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่ง แล้วฟิล์มจึงหมด เพียงเท่านั้น

หอภาพยนตร์ได้รับมอบภาพยนตร์นี้จากคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นไปได้ว่าฟิล์มภาพยนตร์เป็นสมบัติส่วนตัวของนายแพทย์จำลอง หาริมสุด เพราะท่านได้ เป็นผู้ก่อตั้งคณะเวชศาสตร์ฯ เมื่อปี 2503 และบริจาคฟิล์มเหล่านี้แก่คณะ ซึ่งต่อมาได้มอบ ให้หอภาพยนตร์ดำเนินการอนุรักษ์

โดยทั่วไปภายหลังได้รับการผ่าตัดทางเดินโลหิตดำใหญ่แล้ว ผู้ป่วยจะมีอายุไม่ยืนยาว นัก จอมพลสฤษดิ์เองคงจะทราบดี ภายหลังผ่าตัดเสร็จสิ้น จึงได้เขียนบันทึกประจำวัน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2501 ว่า “ดีใจมากเตรียมการต่าง ๆ ทั้งวันเป็นสุขใจมาก แต่ก็ใจหาย รู้ว่า จะอยู่ได้อีกไม่นาน ต่อไปนี้เราจะหาความสุขให้เต็มที่ และทำงานเพื่อชาติ” ในขณะเดียวกัน ก็มีงานวิจัยที่ระบุว่า การไปรับการรักษาตัวครั้งนั้น น่าจะมีการติดต่อเจรจาลับระหว่าง จอมพลสฤษดิ์กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เพื่อกำหนดอนาคตประเทศไทยใต้อิทธิพลสหรัฐฯ และหลังจากกลับมาประเทศไทยในปลายปีนั้นเองจอมพลสฤษดิ์ได้ก่อการรัฐประหารอีกครั้ง และขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีเองในระบอบเผด็จการเต็มรูปแบบ

ภาพยนตร์ที่ถ่ายทำแบบส่วนตัว และบันทึกเหตุการณ์ส่วนหนึ่งในชีวิตส่วนตัวของ จอมพลสฤษดิ์ ธีระรัชต์ เรื่องนี้ จึงมีความสำคัญระดับชาติ ในฐานะเครื่องบันทึกช่วงเวลาอัน เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สุดแห่งชีวิตของผู้ทรงอิทธิพลต่อการเมืองไทย และกลายเป็นจุดเปลี่ยน สำคัญในการกำหนดชะตากรรมความเป็นไปของประเทศที่ส่งผลสืบเนื่องยาวนานไปอีก หลายปีต่อมา

เด็กกับหมี

The Children and the Bear

ฟิล์ม 16 มม. / สี / เสียง / 14 นาที

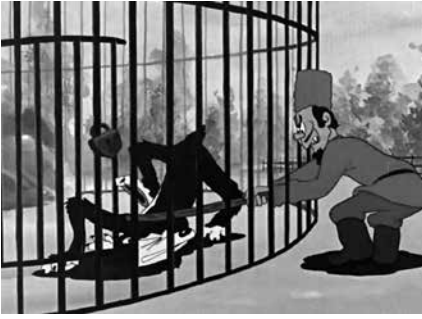
ปีสร้าง 2502

ผู้สร้าง สำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ ในนาม Southeast Asia Film

ผู้กำกับ ปยุต เงากระจ่าง

ผลงานภาพยนตร์การ์ตูนหรือแอนิเมชัน โดย ปยุต เงากระจ่าง ผู้สร้างภาพยนตร์การ์ตูนไทยสำเร็จรายแรกคือ *เทพมหัสจรรย์* เมื่อปี 2498 และออกฉายอย่างเป็นทางการในปี 2500 ซึ่งเป็นที่สนใจของสำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ ที่ปยุตเข้าทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายศิลป์ของหน่วยงานอยู่ จึงได้ให้ปยุตไปดูงานและรับการฝึกอบรมการทำภาพยนตร์การ์ตูนที่โรงถ่ายโตโฮ ประเทศญี่ปุ่น ขณะเดียวกันได้มอบหมายให้สร้างภาพยนตร์การ์ตูนเพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยไปถ่ายทำที่ประเทศญี่ปุ่น 2 เรื่อง คือ *หนุมานเผชิญภัยครั้งใหม่* เมื่อปี 2500 และเรื่อง *เด็กกับหมี* เมื่อปี 2502

เด็กกับหมี เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อเผยแพร่ในประเทศไทยและประเทศฝ่ายโลกเสรีหรือค่ายประชาธิปไตยในสงครามเย็น โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย สร้างขึ้นเพื่อสนับสนุนหรือเพื่อโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนเข้าใจถึงการจัดตั้งองค์การสนธิสัญญา ร่วมป้องกันแห่งเอเชียอาคเนย์ หรือ ซีโต (Southeast Asia Treaty Organization) (SEATO) เมื่อปี 2497 โดยมีสหรัฐฯ เป็นตัวตั้งตัวตีจัดตั้งขึ้น เพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ เป็นองค์การ ร่วมมือทางทหารที่มีสัญญาณว่าหากประเทศสมาชิกใดถูกรุกรานด้วยกำลังโดยประเทศ คอมมิวนิสต์ ถือเป็นกรรุกรานประเทศสมาชิกด้วยกัน จึงจะร่วมกันสู้เพื่อปกป้องคุ้มครอง ประเทศสมาชิก มีประเทศซึ่งเป็นประเทศในค่ายโลกเสรีด้วยกันร่วมเป็นสมาชิก 8 ประเทศ คือ สหรัฐฯ, สหราชอาณาจักร, ฝรั่งเศส, ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์, ปากีสถาน, ฟิลิปปินส์, ไทย มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ องค์การนี้ยังให้ความคุ้มครองประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก อีกสามประเทศ คือ ลาว, เขมร, เวียดนามใต้

ไม่มีข้อมูลชัดเจนว่า ปยุต เงากระจ่าง เป็นผู้คิดเรื่องเอง แต่เชื่อว่าน่าจะได้โจทย์มาจากสำนักข่าวสารอเมริกัน โจทย์คือสร้างนิทานที่มีหมี อันเป็นตัวแทนของสหภาพโซเวียต เป็นผู้ร้าย เดิมหมีอยู่ในกรง ที่มีคนเลี้ยง ผู้ทารุณ คอยรังแกทำร้ายจนหมีผอมโซ มีเด็ก ๆ นานาชาติมาดูและสงสารหมี นึกอยากให้หมีหนีออกจากกรง วันหนึ่งหมีก็แหกกรงหนีออกมาได้และจับคนเลี้ยงกินเสีย จากนั้นหมีก็ออกล่ากินเด็ก ๆ อย่างเจ้าเล่ห์แยกคาย คือแอบ ล่อลวงให้ตายใจแล้วกิน ที่นี้ยังมีเด็กหญิงตัวโตกว่าเด็กอื่น คล้ายเป็นเด็กจีนใส่ชุดสีแดง มาหลงขึ้นชมว่าหมีนี้ช่างหล่อเหลา และคอยแกต่างให้หมีเมื่อมีเด็กบางคนเริ่มสงสัยว่า เพื่อนหายไปเพราะหมีจับกิน แถมมาคอยหลอกเด็ก ๆ ว่าหมีใจดี พาเด็กที่หลงเชื่อไปหาหมี มีเด็กชายพี่น้องสองคนที่น่าจะเป็นเด็กเกาหลีนอนหลับกันอยู่ดี ๆ ก็ถูกหลอกไป เด็กคนที่ ผูกโบว์แดงและใส่เกือกแดงอยากโตขึ้นตัวใหญ่เหมือนหมีก็เข้าไปหาหมี จึงถูกหมีกิน ทั้งแต่ รongเท้าแดงไว้ให้น้องที่ผูกโบว์ขาวและใส่เกือกขาวดูต่างหน้า

ต่อมา หมีก็ไปหลอกเด็กหญิงสองคนที่แต่งกายเห็นได้ชัดว่าเป็นเด็กเวียดนาม และ กำลังนั่งง่วนหาหนอนกันอยู่ หมีมาหลอกว่ามีอาหารกลางวันให้กิน เด็กหญิงเวียดนามที่ใส่

กางเกงแดงรีบไปกับหมีในขณะที่เด็กหญิงเวียดนามที่ใส่กางเกงขาวพยายามตัดทาน แต่ไม่ทันการ หมีกินเด็กหญิงกางเกงแดงเป็นอาหารกลางวันเรียบร้อย แล้วยังจะหันไปกินเด็กหญิงเวียดนามกางเกงขาวอีกคน ที่นี้แหละมีเด็กสองสามคนวิ่งถือไม้เรียวมาตีหมี ตีกันทีละคนสองคนก็ทำอะไรหมีไม่ได้ ฝ่ายเจ้าหมีก็เดินระบำแบบฉบับของหมีอย่างสำราญใจและเรียกให้เด็กหญิงสาวเงินที่แต่งตัวชุดสีแดงเข้าไปเดินใกล้ ๆ มัน มันบอกเธอว่ามันไม่กินเธอหรอก แต่มันจะกอดเธอ ในขณะที่เด็กหญิงเงินถูกกอดจนลึนห้อย ต่อมาเด็ก ๆ หลายชาติมาประชุมกัน ลงความเห็นว่าจะต้องร่วมกันสู้ ไม่เรียวอันเดียวทำอะไรไม่ได้ ต้องเอามารวมกันเป็นมัดจึงจะเอาไปตีหัวหมีได้ มีเด็กแปดคนแปดชาติมาประชุมกัน และเมื่อเอาเชือกมามัดไม้รวมกัน ก็เห็นเกลียวเชือกที่มัดไม้อ่านเป็นอักษรคำว่า SEATO แล้วเด็กแปดคนก็เอาไม้ซีโตไปตีหมี หมีตกใจกลัว วิ่งหนีไปอยู่ไกล ๆ

หอภาพยนตร์เพิ่งค้นพบภาพยนตร์นี้ในหอจดหมายเหตุแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Archives and Records Administration - NARA) เมื่อปี 2562 โดยเป็นฉบับที่ใช้เสียงผู้ขายบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ แต่ฉบับที่ฉายในประเทศไทย ปยุต เงากระจ่างเล่าว่าใช้พากย์บทเจรจา ซึ่งเขาให้ลูก ๆ ของเขาที่เวลานั้นยังเป็นเด็กช่วยกันพากย์เสียงพูดของเด็ก ๆ ในเรื่อง แต่น่าเสียดายที่ยังไม่พบสำเนาฉบับนี้

สำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ มีการทำวิจัยเพื่อทดสอบว่าสื่อภาพยนตร์ที่หน่วยงานผลิตสามารถเข้าถึงประชาชนผู้ชมได้เพียงไร ก่อนที่จะมีการเผยแพร่ภาพยนตร์นั้น มีข้อมูลว่าภาพยนตร์เรื่อง *เด็กกับหมี* สามารถเข้าถึงผู้ชมได้ แม้ว่าจะมีผู้ชมราว 1 ใน 5 ที่ไม่ค่อยเข้าใจหรือชอบหนังเรื่องนี้ มีการวิเคราะห์ว่าผู้ชมชาวไทยอาจจะไม่ค่อยเข้าใจว่าหมายถึงโซเวียต แต่ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ว่าหนังนี้ต้องการแสดงให้เห็นการรวมตัวกันของชาติต่าง ๆ เป็นซีโต (SEATO)

ภาพยนตร์นี้บัดนี้กลายเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ ซึ่งนอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความสามารถของบรมครูผู้สร้างภาพยนตร์การ์ตูนไทย เมื่อได้รับการสนับสนุนทั้งเงินทุนและเทคโนโลยีที่ถึงพร้อม ยังเป็นตัวอย่างเป็นชัดเจนของการใช้ภาพยนตร์เพื่อการโฆษณาชวนเชื่อของสหรัฐอเมริกาในสงครามเย็นและในประเทศไทย เป็นการสร้างความกลัวคอมมิวนิสต์ให้แก่คนไทยแบบที่เรียกกันว่าล้างสมอง เพราะได้รับข้อมูลข่าวสารด้านเดียว ในสมัยที่ประชาชนไทยตกอยู่ใต้อำนาจการปกครองเผด็จการ และประเทศไทยอยู่ใต้อิทธิพลของสหรัฐอเมริกา

มันมากับความมืด

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / 141 นาที

วันออกฉาย 31 ธันวาคม 2514

บริษัทสร้าง ละโว้ภาพยนตร์

ผู้อำนวยการสร้าง หม่อมอุบล ยุคล ณ อยุธยา

ผู้กำกับ หม่อมเจ้าชาติตรีเฉลิม ยุคล

ผู้ประพันธ์ ป.อัศวดารา

ผู้กำกับภาพ จุรีย์ เกษมสุวรรณ

ผู้ลำดับภาพ สุธรรม สุริยวงศ์

ผู้กำกับศิลป์ ทวีศักดิ์ เสนาณรงค์

ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ปัทมนรังษี เสนาณรงค์, สุรพงศ์ โปรงสมบัติ

ผู้แสดง สุรพงศ์ ชาติตรี, นัยนา ชีวานันท์, สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์, ถนอม

นวลอนันต์, ตามพ์ ดัสกร, พนม นพพร, จอมใจ จรินทร์, จริญญา ศิริพิศ, ศรัทธา สถาพร,

ดวงดารา ประทับใจ, คมน์ อรรถเดช, เบญจภรณ์ ปริมสุวรรณ, สุพรรณ อุปลัมภ์, พร้อม

จอมปลวก, ชุศรี มีสมมนต์, สะอาด เกศะปิ่นท์, วิคม สิงห์โมฬี, ทยาต รุ่ง ระพี, สุดจียะ

ชมพูนุท, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ, ม.ล. รุจิรา อิศรางกูร, มารศรี

อิสรางกูร ณ อยุธยา, ศิริ ศิริจินดา, วงศ์ทอง ผลานุสนธิ์, เอนก เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

มันมากับความมืด เป็นผลงานการกำกับภาพยนตร์เรื่องยาวเรื่องแรกของหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล หรือ ท่านม้วย หลังจากทรงกำกับภาพยนตร์โทรทัศน์มาหลายเรื่องก่อนหน้านี้ โดยทรงสร้างในนาม ละโว้ภาพยนตร์ บริษัทภาพยนตร์ของพระองค์เจ้าอนุสรมงคลการ หรือ “เสด็จพระองค์ชายเล็ก” พระบิดาของพระองค์ ซึ่งเป็นคนทำหน้าที่มีบทบาทมายาวนาน

มันมากับความมืด ภาพยนตร์แนววิทยาศาสตร์ อันเป็นแนวทางที่แปลกแตกต่างจากหนังไทยทั่วไปในตอนนั้น เล่าเรื่องราวของ ธงชัย นักวิทยาศาสตร์ และ เสก ลูกศิษย์หนุ่มที่เดินทางไปตรวจสอบปรากฏการณ์หินอุกกาบาตตกลงมาที่หมู่บ้านคนน้ำ แต่พวกเขากลับพบว่าหมู่บ้านคนน้ำได้กลายเป็นหมู่บ้านร้างไปภายในชั่วข้ามคืน เหลือเพียงเศษโครงกระดูกของชาวบ้านเท่านั้นที่เป็นร่องรอยของเบาะแส ในขณะที่บางคนก็ตายไปแล้วก็กลับกลายเป็นศพเดินได้ เที้ยวออกอาละวาดปล่อยลำแสงทำลายล้างผ่านทางดวงตา กระทั่งพวกเขาได้พบกับชิ้นส่วนผิวหนังและนำมาตรวจ จึงรู้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิตจากนอกโลก โดยสาเหตุหนึ่งที่ทรงสร้างภาพยนตร์เรื่องนี้ขึ้นเป็นผลงานเรื่องแรก เพราะท่านม้วยทรงมีพื้นความรู้ทางธรณีวิทยาที่ทรงเรียนมาและทรงมีความสามารถและประสบการณ์ในการดำน้ำ ซึ่งในเรื่องจึงมีทั้งฉากทางทะเล ฉากดำน้ำ และฉากภายในถ้ำ

ปี 2514 ที่ *มันมากับความมืด* ออกฉายเป็นปีสำคัญที่วงการหนังไทยเริ่มเปลี่ยนผ่านจากหนัง 16 มม. พากย์สดที่ครองตลาดมายาวนาน เป็นหนังฟิล์ม 35 มม. เสียงในฟิล์ม ซึ่งมี *มันมากับความมืด* เป็นหนึ่งในนั้น และยังเป็นปีแรกที่วงการภาพยนตร์ไทยไม่มีมิตร ชัยบัญชา พระเอกหมายเลขหนึ่งผู้เสียชีวิตในปีก่อนหน้านี้ จึงเกิดการปั้นพระเอกใหม่ขึ้นมาพร้อมกันอย่างมากมายในปีเดียวกัน เช่น ครรชิต ขวัญประชา, กรุง ศรีวิไล, นาท ภูวนัย, ไพโรจน์ ใจสิงห์, ยอดชาย เมฆสุวรรณ ฯลฯ รวมไปถึง สรพงศ์ ชาตรี พระเอก *มันมากับความมืด*

ก่อนหน้านั้น สรพงศ์ ชาตรี เป็นเด็กในกองถ่ายหนังไทย ที่ได้เข้ามาคัดตัวจนได้เป็นนักแสดงประกอบในหนังโทรทัศน์ที่ท่านม้วยทรงกำกับอยู่หลายเรื่อง และทรงเห็นแววในการ

เป็นนักแสดง เดิมที สรพงศ์ ได้รับบทเป็นพระรองใน *มันมากับความมืด* แต่ระหว่างถ่ายทำได้เกิดปัญหาจนทำให้พระองค์ทรงเลื่อนสรพงศ์ขึ้นมาเป็นพระเอกแทน ไชยา สุริยัน พระเอกคนแรกที่วางไว้ ท่ามกลางเสียงคัดค้านจากหลายฝ่าย แม้แต่ตัวสรพงศ์เองที่มองว่าตัวเองยังไม่พร้อมและรูปร่างหน้าตาไม่ตรงกับชนบทของพระเอกหนังไทยในเวลานั้น ในขณะที่นางเอกคือ นัยนา ชีวานันท์ นักแสดงสาวที่ละโว้ภาพยนตร์กำลังปลุกปั้นขึ้นมา

เมื่อออกฉายส่งท้ายปี 2514 ในโปรแกรมต้อนรับปีใหม่ของโรงภาพยนตร์เฉลิมเขตร์ โรงหนังซึ่งเป็นกิจการของราชสกุลยุคลและเป็นโรงประจำของละโว้ภาพยนตร์ *มันมากับความมืด* ไม่ประสบความสำเร็จด้านรายได้ ส่วนหนึ่งเพราะแนวทางที่แปลกแตกต่างจากหนังไทยทั่วไปในตอนนั้น ก่อนที่ทั้งท่านมัย และสรพงศ์ รวมถึงนัยนา จะร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานเรื่องที่สองซึ่งเปลี่ยนเป็นแนวสะท้อนสังคมเรื่อง *เขาชื่อกานต์* ในปี 2516 และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม *มันมากับความมืด* ก็ยังนับได้ว่าเป็นภาพยนตร์ที่กล้าหาญในการนำเสนอสิ่งแปลกใหม่ในช่วงรอยต่อสำคัญของวงการหนังไทย และเมื่อพิจารณาถึงสถานะของหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล และ สรพงศ์ ชาตรี ในเวลาต่อมา *มันมากับความมืด* ยังมีคุณค่าสำคัญในฐานะที่เป็นปฐมบทของทั้งผู้กำกับและนักแสดงชายผู้ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย

แหวนทองเหลือง

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / ความยาว 225 นาที

วันออกฉาย 28 ธันวาคม 2516

บริษัทสร้าง ละโว้ภาพยนตร์

ผู้อำนวยการสร้าง หม่อมอุบล ยุคล ณ อยุธยา

ผู้กำกับ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ

ผู้ประพันธ์ บุษบง นารถสุดา

ผู้เขียนบท พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ

ผู้กำกับภาพ สง่า จันทวังโส

ผู้ลำดับภาพ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ

ผู้กำกับศิลป์ ทวีศักดิ์ เสนาณรงค์

ผู้ทำดนตรีประกอบ สมาน กาญจนะผลิน

ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย ปัทมนรังษี เสนาณรงค์, สุรพงศ์ โปรัมย์ณี

ผู้แสดง ไชยา สุริยัน, นัยนา ชีวานันท์, ภาณุวัฒน์ มังคลารัตน์, เขมิกา

กฤษกร ณ อยุธยา, อุดลย์ ดุลยรัตน์, เยาวเรศ นิสากร, เขาว์ แคล้วคล่อง, มารศรี อิศรางกูร ณ อยุธยา, จุรี โอศิริ, สุนันท์ คิ้วเหลี่ยม, ปราณิต คุ่มเดช, ชุศรี มีสมมนต์, ชฎาพร วชิรปราณี, สมพล กงสุวรรณ, ทานทัต วิภาตะโยธิน, ศรีสละ ทองอารา, เสถียร ธรรมเจริญ, ศรีนวล แก้วบัวสาย, โดม สิงห์โมฬี, ขุนแผน ภูมมารักษ์, ถนอม นวลอนันต์, เมืองเริง ปัทมินทร์, สุรชาติ ไตรโคก, วงศ์ทอง ผลานุสนธิ์, ยรรยงค์ จมูกแดง, ขวัญ สุวรรณะ, สายพิณ จินดานุช, สะอาด เกตะปิ่นท์, แอ้ คชนุช

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ หรือ “เสด็จพระองค์ชายเล็ก” แห่งวงการภาพยนตร์ไทย นับเป็นผู้สร้างและผู้กำกับภาพยนตร์ไทยที่สำคัญที่สุดคนหนึ่งในประวัติศาสตร์ ทั้งทรงเริ่มสร้างภาพยนตร์มาตั้งแต่ยุคก่อนสงครามโลก ครั้งที่ 2 และทรงเป็นหนึ่งในผู้นำของบรรดาคณताทำหนังไทยในช่วงหลังสงคราม ที่ส่วนมากนิยมถ่ายทำด้วยระบบฟิล์ม 16 มม. พากย์สดในโรง แต่พระองค์ทรงเป็นเพียงผู้สร้างไม่กี่รายที่ลงทุนสร้างโรงถ่ายภาพยนตร์ และถ่ายทำในระบบฟิล์ม 35 มม. เสียงในฟิล์ม อันเป็นมาตรฐานสากลในนามบริษัทละโว้ภาพยนตร์

แหวนทองเหลือง เป็นผลงานที่เป็นหมุดหมายสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งของ “เสด็จ-พระองค์ชายเล็ก” ทั้งการที่ทรงเปลี่ยนแนวจากภาพยนตร์ตลาดที่พระองค์ทรงเคยสร้างจนเป็นที่นิยมโดยตลอด เช่น *เงิน เงิน เงิน* (2508) *อีแตน* (2511) *เกาะสวาทหาดสวรรค์* (2512) มาเป็นภาพยนตร์แนวมหากาพย์ชีวิตที่เข้มข้นสะเทือนใจ และทรงพิถีพิถันทุ่มเทในการสร้างอย่างมากเป็นพิเศษกว่าทุกเรื่อง ใช้เวลายาวนานถึง 2 ปี จนกระทั่งกลายเป็นภาพยนตร์มีความยาวเกือบ 4 ชั่วโมง และมีการพักครึ่งระหว่างเรื่อง (Intermission) ตามอย่างภาพยนตร์อิทธิพลเรื่องดังของฮอลลีวูดในยุคสมัยนั้น

แหวนทองเหลือง สร้างจากบทประพันธ์ของ บุษบง นารถสุดา อันเป็นพระนามแฝงของพระองค์เอง เล่าเรื่องราวของ ดวงใจ หญิงสาวชาวเหนือที่มีสัมพันธ์รักกับ กฤษฎา นายทหารหนุ่มรูปงามฐานะสูงส่งจากเมืองกรุง โดยเธอได้มอบแหวนทองเหลืองวงหนึ่งไว้ให้เขาเป็นของแทนใจ แต่จู่ ๆ กฤษฎากลับหายตัวไปในขณะที่สงครามโลกครั้งที่ 2 กำลังระอุ ต่อมา ดวงใจได้ตั้งท้อง และถูกกล่าวโทษจากพ่อบังเกิดเกล้าที่ต้องการให้เธอแต่งงานกับคนอื่น เนื่องจากไม่ต้องการให้ลูกสาวไปสร้างความเสื่อมเสียให้แก่ กฤษฎา ผู้เป็นลูกชายผู้มีพระคุณของตน แต่ดวงใจได้ตัดใจออกและตัดสินใจออกตามหาคนรัก ด้วยการเดินเท้าไปตามทางรถไฟจากเชียงใหม่ไปยังกรุงเทพฯ อย่างเด็ดเดี่ยว กลายเป็นจุดเริ่มต้นให้เธอได้พบกับชีวิตที่ผันผวนและระหกระเหิน ทั้งได้รับการช่วยเหลือจากชายหนุ่มผู้มีฐานะ ก่อนจะไปเป็น

ขอทาน และถูกบังคับให้เป็นโสเภณี จับปลัดจับผลูไปเป็นภรรยาของนายทหารญี่ปุ่นที่เข้ามาเมืองไทยด้วยภารกิจสงคราม จนสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 นายทหารญี่ปุ่นคนเกิดหายตัวไป ทั้งทองคำจำนวนมหาศาลที่ไว้แก่เธอ เธอจึงได้กลายเป็นเศรษฐินีผู้มีชื่อเสียงในแวดวงสังคม มีบริษัทใหญ่โต กระทั่งวันหนึ่ง เธอได้พบกับชายขอทานผู้นำสงสารซึ่งมีหน้าตาละม้ายคล้ายกับภรรยา ที่เธอตามหามาทั้งชีวิต

บท ดวงใจ แสดงโดย นัยนา ชีวานันท์ ดาราสาวจากจังหวัดนครสวรรค์ ที่ละไว้ภาพยนตร์ปลุกปั้นฝึกฝนการแสดงมาตั้งแต่เป็นวัยรุ่น เธอเริ่มมีผลงานภาพยนตร์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 จาก *มันมากับความมืด* และอีกสามสี่เรื่องหลังจากนั้น แต่ *แหวนทองเหลือง* เป็นเรื่องที่ได้รับบทบาทเด่นที่สุด ในช่วงที่ภาพยนตร์ออกฉายนั้น เธอมีอายุเพียง 19 ปี แต่ต้องรับบทเป็นสาวแรกรุ่นไปจนถึงหญิงวัยกลางคนที่ต้องผจญชีวิตอย่างโหดโชน ผลงานเรื่องนี้จึงนับเป็นภาพยนตร์แจ้งเกิดของเธออย่างแท้จริง

แหวนทองเหลือง มีคุณค่าทั้งในฐานะภาพยนตร์ที่แสดงเรื่องเล่าจุนิยายชีวิตที่ผู้อ่านนิยายและชมมหรสพของไทยคุ้นเคยกันดี เป็นนิยายแบบมหากาพย์ชีวิตสองหรือสามยุค คือตั้งแต่ช่วงต้นสงครามโลกครั้งที่สอง ยุคหลังสงคราม ไปจนถึงกลางทศวรรษ 2510 ภาพยนตร์ได้บันทึกอารมณ์ ค่านิยม และสภาพชีวิตผู้คนทั้งในตำแหน่งที่สูงสุดและต่ำสุดของบ้านเมือง ท่ามกลางช่วงเวลาสำคัญและผันผวนของประเทศไทยในระยะเวลากว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนสงครามโลก ครั้งที่ 2 มาจนถึงปี พ.ศ. 2516 ดังกล่าว อย่างไรก็ตามไม่มีภาพยนตร์ไทยเรื่องไหนสามารถทำได้อีก ที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือ ภาพยนตร์นี้ออกฉายในห้วงเวลาที่สังคมไทยเพิ่งผ่านเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงสำคัญทางการเมืองคือเหตุการณ์ 14 ตุลาคม ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการเปลี่ยนสังคมไทยสู่บรรยากาศประชาธิปไตยโดยนักเรียนนักศึกษา ในขณะเดียวกัน ก็เป็นตัวอย่างอันหายากที่แสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญเยือกเย็นและยอมทุ่มเทเพื่อพัฒนาหนังไทยของผู้สร้างภาพยนตร์ที่ผ่านการทำหนังมาอย่างโหดโชน

เทพริตา บาร์ 21

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / 129 นาที

วันออกฉาย 29 กันยายน 2521
บริษัทสร้าง ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น
ผู้อำนวยการสร้าง เกียรติ เอี่ยมพिंगพร
ผู้กำกับ ยุทธนา มุกดาสนิท
ผู้เขียนบท หม่อมหลวงพันธุ์เทวนพ เทวกุล, ยุทธนา มุกดาสนิท
ผู้กำกับภาพ สมชาย ลีลาณัฐรักษ์
ผู้ลำดับภาพ ยุทธนา มุกดาสนิท
ผู้กำกับศิลป์ ชัยรัตน์ พงษ์บุญฤทธิ์
ผู้ทำดนตรีประกอบ ธารพันธ์ ธีปศิริ, อติงดีล่า
ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย กมลวิทย์ เสวตเศรษฐี
ผู้แสดง จันทรา ชัยนาม, ไกรลาศ เกரியไกร, สุเชาว์ พงษ์วิไล, สูดา ชื่นบาน,
วสันต์ อุตตมะโยธิน, ศิริพงษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา, จูรี โอศิริ, นงนุช เปร่า, บุษบง บุระกสิกร,
วารภรณ์ ลีอนันต์, จูไร อันปรางค์, คล้ายจันทร์ สนิทวงศ์, ทิพวัลย์ วรรดี, อุทุมพร แก้วสกลิตย์,
วรภัณฑ์ ลีละชาติ, ชัยธวัช ยุทธนันท์, วิสุทธิพงษ์ ประยูรคง, ชัชวาล จุกนะวัฒนา, ทวีศักดิ์
พรหมสาขา, อรดา สุวรรณบุตร, โอนิชา ซาคริต, พิศมัย แสงหิรัญ, สุเมธ เชื้อสังข์พันธ์,
อินทิรา ทิชาชาติ, มหิศร เลื่อมประไพ, ด.ญ. รุจี, ประคอง

เทพธิดา บาร์ 21 เป็นผลงานการกำกับภาพยนตร์เรื่องแรกของ ยุทธนา มุกดาสนิท คนทำหน้าที่เรียนวิชาการภาพยนตร์โดยตรงมาจากคณะวารศาศตรมหาวิทาลัยธรรมศาสตร์ และมีโอกาสได้ไปฝึกงานที่ละโว้ภาพยนตร์ อันเป็นค่ายใหญ่ของวงการในขณะนั้น รวมทั้งได้เป็นผู้ช่วยให้ผู้กำกับรุ่นใหญ่ เชิด ทรงศรี และผู้กำกับคลื่นลูกใหม่ หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล นั้นทำให้เขามีคุณสมบัติและศักยภาพพร้อมที่จะเป็นแกนนำของคนทำหนังคลื่นลูกที่สอง หลังยุค 14 ตุลา ที่ต้องการปฏิรูปวงการภาพยนตร์ไทยซึ่งก่อนหน้านั้นได้ย่ำอยู่กับที่ให้เกิดการพัฒนาไปข้างหน้า

ยุทธนาได้รับความไว้วางใจจากบริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น ที่เพิ่งก้าวขึ้นมาเป็นค่ายใหญ่ของวงการ ให้มารับหน้าที่กำกับภาพยนตร์เดี่ยวเรื่องแรกเรื่องนี้ในปี 2521 ด้วยแรงดลใจที่ต้องการนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ ให้แก่คนดูหนังไทย ผนวกกับความรูที่ร่ำเรียนมาและประสบการณ์ในกองถ่ายต่าง ๆ เขาจึงแสดงให้เห็นถึงความทะเยอทะยานด้วยการสร้าง *เทพธิดา บาร์ 21* ให้เป็นหนังเพลงหรือมิวสิคัลที่มีการเต้นและร้องอย่างเต็มรูปแบบ แตกต่างจากหนังเพลงเรื่องอื่น ๆ ของไทยก่อนหน้านี

ยุทธนาดัดแปลง *เทพธิดา บาร์ 21* มาจากบทละครเรื่อง “เกียรติของโสเภณี” ของฌอง ปอล ซาร์ต นักปรัชญาคนดังของฝรั่งเศส และปรับให้เข้ากับบริบทของไทย โดยร่วมเขียนบทกับหม่อมหลวงพันธุ์เทวนพ เทวกุล กลายมาเป็นเรื่องราวที่ดำเนินไปใน “บาร์ 21” บาร์แห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ๆ ที่มีพาร์ตเนอร์อยู่ 9 คน หนึ่งในนั้นคือ รินดา หญิงสาวผู้ผิดหวังในความรัก และบังเอิญเข้าไปพัวพันกับเหตุการณ์ฆาตกรรมบนรถไฟ จนทำให้รู้จักกับ สິงห์ หนุ่มบ้านนอกที่เดินทางมาหางานทำในกรุงเทพฯ ต่อมาเธอได้พบกับ ทง ชายหนุ่มแสนดี และรำรวย ผู้หาทางมาใกล้ชิดกับเธอ โดยหารู้ไม่ว่าแท้จริงแล้วเขาหวังผลประโยชน์บางอย่างจากความเป็นคนชื้อของเธอ

แม้หนังเพลงส่วนมากจะเน้นที่ความเพลิดเพลินใจ แต่ *เทพธิดา บาร์ 21* กลับถ่ายทอดเรื่องราวที่เสียดสีสังคม ทั้งการเอารัดเอาเปรียบผู้ด้อยโอกาส นักการเมืองที่เลวร้าย รวมไปถึง

ถึงยาเสพติด ท่ามกลางฉากเพลงที่ร้องและเต้นอย่างตระการตา ยูธนาได้พาผู้ชมไปพบกับ ภูมิทัศน์ต่าง ๆ ของกรุงเทพฯ ทั้งสถานบันเทิงยามราตรีที่เต็มไปด้วยแสงสีและความเฝ้าหววน คฤหาสน์หลังงามที่เบื้องหลังมีแต่ความเน่าเฟะ และชุมชนสลัมซึ่งอยู่กันอย่างแร้นแค้น

ผู้รับบท รินดา วงศ์ชื้อ บทเด่นของเรื่องคือ จันทรา ชัยนาม ผู้มีชื่อเสียงและบทบาท หลากหลายในฐานะสื่อสารมวลชน ทั้งบรรณาธิการและนักจัดรายการวิทยุ โดยยูธนา ประทับใจจากบทบาทการแสดงละครเวที ราโซมอน เมื่อครั้งที่เธอยังเป็นนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้ชักชวนให้เธอมารับบทใน *เทพธิดา บาร์ 21* ซึ่งเธอได้ลงทุน ลาออกจากงานบรรณาธิการนิตยสาร *ดิฉัน* เพื่อมาร่วมแสดงภาพยนตร์เรื่องเดียวในชีวิต เรื่องนี้โดยเฉพาะ

เทพธิดา บาร์ 21 ออกฉายในปี 2521 แม้จะไม่ประสบความสำเร็จด้านรายได้ แต่ก็ได้รับคำชมอย่างมากจากนักวิจารณ์และสื่อมวลชน รวมทั้งประสบความสำเร็จในเวทีประกวด เมื่อสองนักแสดงหน้าใหม่ คือ จันทรา ชัยนาม ได้รับรางวัลตุ๊กตาทอง สาขาผู้แสดงนำ ฝ่ายหญิงยอดเยี่ยม และ ไกรลาศ เกரியงไกร ผู้รับบท สิงห์ ได้รับรางวัลตุ๊กตาทอง สาขาผู้แสดง สมทบฝ่ายชายยอดเยี่ยม

เทพธิดา บาร์ 21 นับเป็นตัวอย่างสำคัญที่ทำให้เห็นการผลิตโบของวงการหนังไทย จากยุคที่ผู้สร้างมองภาพยนตร์เป็นสินค้าและจำกัดอยู่แค่เรื่องประโลมโลกย์ มาสู่ยุคของคนทำหนังรุ่นใหม่ที่ว่าเรียนวิชาภาพยนตร์มาโดยตรง จึงมองเห็นคุณค่าของภาพยนตร์ ต่างออกไป ทั้งยังมีเป้าหมายใหญ่ที่ต้องการสื่อสารถึงปัญหาสังคมและการเมือง ที่สำคัญ ยังเป็นผลงานที่ถึงพร้อมด้วยศิลปะภาพยนตร์ จนได้รับการยอมรับจากผู้ที่มีมองเห็นคุณค่าของภาพยนตร์แบบเดียวกัน รวมทั้งเป็นใบเบิกทางให้ผู้กำกับหน้าใหม่ ได้กลายเป็นคนทำหนังไทยที่สร้างสรรค์ผลงานสำคัญอีกมากมายในเวลาต่อมา

ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / ความยาว 117 นาที

วันออกฉาย

30 สิงหาคม 2533

บริษัทสร้าง

ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น

ผู้อำนวยการสร้าง

เจริญ เอี่ยมพึ่งพร

ผู้กำกับ

บัณฑิต ฤทธิธกล

ผู้เขียนบท

บัณฑิต ฤทธิธกล

ผู้กำกับภาพ

พิพัฒน์ พยัคฆะ

ผู้ลำดับภาพ

พูนศักดิ์ อุทัยพันธุ์

ผู้กำกับศิลป์

เจตีย์ ศุภกาญจน์

ผู้ทำดนตรีประกอบ

จรัส มโนเพชร, ดำรงค์ ธรรมพิทักษ์

ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย บุชรา หาราชจารุพันธ์, จิรารัตน์ กาญจนวัฒน์

ผู้แสดง

สันติสุข พรหมศิริ, จินตหรา สุขพัฒน์, กฤษณ์ สุกรมงคล,

ปวีณา ชารีฟสกุล, รัญญา ศิยานนท์, สมรัชนี เกษร, ทิพย์ ธัมมศิริ, ศศิมาภรณ์ ไชยโกมล,

นฤมล นิลวรรณ, เกரியงไกร อมาตยกุล, อัญชลี ชัยศิริ, สมเกียรติ คุณานิติพงศ์, ซาลี

อินทรวิจิตร, มาเรีย เกตุเลขา, ปัญญา นรินทร์กุล, ตฤณ เศรษฐโชค, เกียรติ กิจเจริญ, สมมาตร

ไพโรทริฐ, ชัยวัฒน์ ทวีวงศ์แสงทอง, รัตนา นิลคำ, อุ๋นเรื่อน แก้วทอง, ภัทรา ชิตยานนท์, ปัทมา

मुखเสถียร, วีระศักดิ์ อยู่เย็น, บุญเกื้อ ควรหาเวช, รัตนา ควรหาเวช, อาทิตย์ พูลมา, วุฒิกร

นฤนาทวานิช

ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44 เป็นผลงานการกำกับของ บัณฑิต ฤทธิถกกล คนทำหนังผู้ผันตัวมาจากการเป็นนักข่าว และมีผลงานกำกับภาพยนตร์มาตั้งแต่ปี 2527 เขาเริ่มต้นด้วยหนังที่มีประเด็นทางสังคม แต่มักพบกับความผิดหวังด้านรายได้ กระทั่งมาประสบความสำเร็จอย่างมากจากการกำกับภาพยนตร์แนวตลกวัยรุ่นเรื่อง *บุญชู ผู้น่ารัก* ที่ออกฉายในปี 2531 ซึ่งทำรายได้ไปมากกว่า 10 ล้านบาท บัณฑิตจึงได้สานต่อความสำเร็จออกมามากอีก 2 ภาค คือ *บุญชู 2 น่องใหม่* (2532) และ *บุญชู 5 เนื้อหอม* (2533) อย่างไรก็ตาม แทนที่เขาจะเดินหน้าสร้างหนังชุดบุญชูต่อไป ท่ามกลางกระแสเฟื่องฟูของหนังวัยรุ่นและหนังตลกที่กำลังมาแรง บัณฑิตกลับหยุดพักการผลิตภาพยนตร์แนวนี้ แล้วย้อนกลับไปกำกับ *ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44* หนังแนวสะท้อนสังคมตามที่เขาตั้งใจไว้แต่แรก

ประเด็นสำคัญของ *ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44* คือการเรียกร้องสิทธิสตรี ท่ามกลางความเจริญด้านวัตถุ รวมทั้งสภาพสังคมกรุงเทพฯ ที่เต็มไปด้วยความสุขอันฉาบฉวย และมอมเมาเยาวชน ในขณะเดียวกัน หนังไทยร่วมสมัยหลายเรื่อง ก็ต่างเน้นเอาเรื่อหน้าของผู้หญิงมาเป็นจุดขาย อย่างไรก็ตามแม้จะกล่าวถึงประเด็นที่เคร่งเครียด แต่จากประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น ทำให้บัณฑิตรู้วิธีการที่จะทำให้ผู้ชมหันมาสนใจ เขาเห็นว่าคนหนุ่มสาวเป็นกลุ่มเป้าหมายใหญ่ของตลาดหนังไทยเวลานั้น จึงผูกเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนผู้หญิงที่สนิทกันมาตั้งแต่มัธยม และสอดแทรกแง่คิดที่ต้องการนำเสนอ จากข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของผู้หญิงไทยที่ได้ไปพูดคุยกับคนกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งมุมมองทางสังคมในฐานะที่เป็นอดีตนักข่าว

ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44 เล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ของนักเรียนสาวร่วมชั้นของห้อง 2 รุ่น 44 ของโรงเรียนสตรีอรุณรัชต์วิทยา หลังจากที่ตั้งคนต่างแยกย้ายไปตามทางของตนเอง เมื่อสำเร็จการศึกษา ผ่านตัวละครหลักคือ ร่าย หญิงสาวผู้ไม่ยอมอ่อนข้อให้แก่ผู้ชาย และเลือกประกอบอาชีพเป็นนักข่าวโทรทัศน์ โดยในยุคสมัยที่ภาพยนตร์นี้ออกฉายนับว่าเป็น

ยุคที่เกิดการปฏิรูปการทำข่าวโทรทัศน์จากแต่เดิมในอดีตข่าวโทรทัศน์จะถูกจำกัดอยู่ในจารีตแบบข่าวทางราชการ ผ่านการนั่งอ่านรายงานอย่างเคร่งขรึมของผู้อ่านข่าว ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นผู้ประกาศชาย แต่หลังจากราวปี 2530 เป็นต้นมา จึงเกิดการปรากฏตัวของผู้สื่อข่าวทางโทรทัศน์รายงานข่าวโดยตรงจากสนามข่าวสู่ผู้ชม ตัวละครนักข่าวโทรทัศน์หญิงสาวจึงนับเป็นตัวละครที่ร่วมยุคสมัยในขณะนั้นมาก

บัณฑิตได้สะท้อนภาพการถูกเอารัดเอาเปรียบหรือค่านิยมผิด ๆ เกี่ยวกับผู้หญิงในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านชะตาชีวิตของเพื่อนแต่ละคนที่ร้ายต้องพบพานและเกิดความคิดต่อต้านจนกระทั่งเธอได้พบกับเด็กสาวคนหนึ่งที่มีว่สมอยู่ในสถานบันเทิงและถูกหลอกให้ขายตัวจนป่วยหนัก ก่อนจะเสียชีวิตลงอย่างอนาถ เป็นเหตุให้ร้ายลุกขึ้นมาทำข่าวเพื่อเรียกร้องสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้หญิงอย่างเด็ดเดี่ยว แม้จะไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้างานก็ตาม

ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44 นำแสดงโดย สันติสุข พรหมศิริ และ จินตหรา สุขพัฒน์ ดาราคู่ขวัญจากชุด บุญชู รวมทั้งมีนักแสดงประกอบอีกหลายคนที่มาจาก บุญชู แต่ผู้กำกับไม่ได้นำสิ่งนี้มาเป็นจุดขาย รวมทั้งไม่ได้ให้พระเอกนางเอกลงเอยด้วยกันตามขนบหนึ่งไทยเรื่องอื่น ๆ บัณฑิตเคยกล่าวว่า เขาตั้งใจกับผลงานเรื่องนี้มาก หากไม่ประสบความสำเร็จ เขาอาจจะเปลี่ยนอาชีพไปทำอย่างอื่น ผลงานเรื่องนี้จึงเป็นงานที่บัณฑิตต้องการพิสูจน์ฝีมือว่าเขาสามารถทำหนังแนวซีเรียสอย่างที่ตั้งใจได้ ไม่ใช่ทำได้แค่หนังตลกทำเงินอย่างเดียว ซึ่งผลปรากฏว่า ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44 สามารถครองใจคนดู โดยทำรายได้ถึงประมาณ 8 ล้านบาท และได้รับคำชมอย่างสูงจากนักวิจารณ์ จนกวาดรางวัลใหญ่ในเวทีประกวดรางวัลชมรมวิจารณ์บันเทิง ทั้ง ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ผู้กำกับยอดเยี่ยม นักแสดงนำหญิงยอดเยี่ยม และ บทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม

ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44 จึงมีคุณค่าในฐานะภาพยนตร์เรื่องสำคัญที่ต้องการลุกขึ้นมาเป็นปากเสียงแทนผู้หญิง เพื่อต่อต้านความเหลื่อมล้ำทางเพศอันเป็นสิ่งที่สะสมมานานในสังคมไทย และกระตุ้นเตือนผู้คนไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิง ได้ปรับมุมมองที่มีต่อสตรีเสียใหม่ไปจนถึงปลูกเร้าจิตวิญญาณของสื่อมวลชนให้กล้าถ่ายทอดประเด็นปัญหาที่แท้จริงของสังคม ในขณะที่เดียวกัน ภาพยนตร์ยังถือเป็นชัยชนะและกำลังใจสำคัญของคนทำหนังไทยและอดีตสื่อมวลชนคนหนึ่ง ผู้ทำหน้าที่บอกเล่าปัญหาดังกล่าวตัวจริง ซึ่งต้องพยายามประสานสิ่งที่ตนคิดให้สามารถไปด้วยกันได้กับแนวทางที่ตลาดต้องการ โดยไม่สูญเสียตัวตนและความตั้งใจ

October Sonata รักที่รอคอย

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / ความยาว 109 นาที

วันออกฉาย

23 ธันวาคม 2552

บริษัทสร้าง

บริษัท เอ็ม พิคเจอร์ส จำกัด, บริษัท เอ็นจีอาร์ จำกัด

ผู้อำนวยการสร้าง

ณภัทร ภาวุธตานนท์ ณ มหาสารคาม

ผู้กำกับ

สมเกียรติ วิทุรานิช

ผู้เขียนบท

สมเกียรติ วิทุรานิช

ผู้กำกับภาพ

ธีรวัฒน์ รุจินธรรม

ผู้ลำดับภาพ

สุนิตย์ อัศวินิกุล, พรรณีภา กบิลลิกะวานิชย์, เหมือนฝัน อุปถัมภ์

ผู้ออกแบบงานสร้าง

ศักดิ์ศิริ จันทรังษี, วิทยา ชัยมงคล

ผู้ทำดนตรีประกอบ

ไกววัล กุลวัฒน์

ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย นพดล เตโซ

ผู้แสดง

รัชวิน วงศ์วิริยะ, ธนวรรณ วรรณระภูติ, พิษณุ นิ่มสกุล,

พยนต์ คงเจริญ, กุณกนิช คุ่มครอง, คำรณ คุณะดิลก, เบลูจรงค์ เพิ่มกิจไพศาล, พรทิพย์

ประเสริฐยิ่งสุข, เสถียร ดิษวิเศษ, พัชราภา รัตนมณี

หากอธิบายอย่างผิวเผินที่สุด *October Sonata รักที่รอคอย* เป็นหนังรักสามเส้า โศกสลดในชะตากรรมหัวใจอันพลัดพราก หากแต่ผู้กำกับและผู้เขียนบท สมเกียรติ วิทุรานิช ทำให้หนังเรื่องนี้เต็มไปด้วยมิติของช่วงเวลาและการเดินทางของตัวละคร เริ่มตั้งแต่การใช้เหตุการณ์สั้นสะเทือนทางการเมืองและประวัติศาสตร์ของเดือนตุลาในช่วงทศวรรษ 2513 - 2520 เป็นฉากหลัง รวมทั้งยังใช้เหตุการณ์การเสียชีวิตของ มิตร ชัยบัญชา เป็นจุดตั้งต้นของเรื่องราวความรักและเป็นหมุดหมายของความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

เรื่องราวในหนังมีศูนย์กลางที่ตัวละครชื่อ รวี ชายหนุ่มผู้มีหัวใจรักอุดมการณ์ และแสงจันทร์ สาวโรงงานผู้รักการศึกษา ทั้งสองพบกันครั้งแรกที่วัดแค นางเลิ้ง ในวันที่ 8 ตุลาคม 2513 เมื่อแฟน ๆ หนึ่งไทยนับพันแห่แหนไปพิสูจน์กับตาตัวเองว่าดารายอดนิยมแห่งยุค มิตร ชัยบัญชา เสียชีวิตจากอุบัติเหตุและศพถูกนำมาไว้ที่วัดนี้จริง ๆ ตัวละครสำคัญอีกตัวคือ ลឹ้ม หนูมไทยเชื้อสายจีนที่ต่อมาประสบความสำเร็จทางธุรกิจ และใช้ชีวิตแบบชนชั้นกลางอันสุขสบายแม้ว่าประเทศจะเดินทางผ่านช่วงเวลาแห่งความสับสนและปัญหาการเมืองอันวุ่นวาย

การเติบโตทางความคิดและการตื่นรู้ทางการเมืองของรวี และแสงจันทร์ เกิดขึ้นเมื่อรวีเอาหนังสือ สงครามชีวิต ของศรีบูรพาให้เธออ่าน จากนั้นทั้งสองนัดเจอกันทุกปีในวันที่ 8 ตุลาคม วันเสียชีวิตของมิตร ชัยบัญชา วันที่กลายเป็นสัญลักษณ์ของการสิ้นสุดความไร้เดียงสาและการถือกำเนิดของช่วงเวลาแห่งความยุ่งเหยิง หนึ่งเพียรทำให้เราเห็นตัวละครหลักทั้งสองต้องต่อรองกับอุดมการณ์และอารมณ์ความรู้สึกของตัวเอง ฟินฝ่ากระแสแห่งความเป็นไปในช่วงมรสุมทางการเมืองและสังคมของไทย ทั้งเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 อุดมการณ์และการไฝหาเสรีภาพที่กำลังเติบโตในหมู่นักหนุ่มสาวในยุคนั้น เป็นทั้งพลังอันก่อความฮึกเหิมและเป็นอุปสรรคในความสัมพันธ์ของทั้งสองไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งตรงกันข้ามกับลឹ้ม ตัวละครที่เป็นภาพแทนชนชั้นคหบดีจีนในไทย ที่เฝ้ามอง

ความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายอยู่ห่าง ๆ และทุ่มเทเวลาและอุทิศตัวให้กับการสร้างฐานะและการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย

ผู้เขียนบท-ผู้กำกับ สมเกียรติ วิทุรานิช สร้างบทบาทยนตร์ที่ประสานเรื่องโรแมนติกเข้ากับภาพใหญ่ของประวัติศาสตร์ได้เป็นอันหนึ่งอันเดียว แสดงให้เห็นว่าชีวิตคนธรรมดาที่ต้องต่อสู้ไปวัน ๆ ผู้คนที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาหัวใจและปัญหาเศรษฐกิจต่างได้รับอิทธิพลจากลมการเมืองและความเปลี่ยนแปลงที่บางครั้งพวกเขาก็มองไม่เห็น *October Sonata รักที่รอคอย* เป็นหนังไทยที่ละเอียดละไม่กับบท การแสดง การกำกับศิลป์ และรายละเอียดทางประวัติศาสตร์ จนได้รับเสียงชื่นชมจากนักวิจารณ์ และได้รับรางวัลมากมาย โดยเฉพาะรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม และบทบาทยนตร์ยอดเยี่ยมจากแทบทุกสถาบัน แม้จะทำรายได้ไม่มากนัก หากแต่ภาพยนตร์ได้พิสูจน์ตัวเองว่าสามารถยืนหยัดผ่านความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมผ่านทศวรรษมาได้โดยไม่ยากเย็น จากการได้รับการพูดถึงอยู่เสมอ โดยเฉพาะเมื่อถึงเดือนตุลา ยิ่งไปกว่านั้น หนังกลับยิ่งดูมีพลังทางความคิดที่กล้าหาญและแจ่มชัดขึ้นเมื่อความตื่นตัวทางการเมืองและสังคมของคนรุ่นใหม่ พยายามกลับมาให้ความหมายแก่ “เดือนตุลา” อีกครั้ง

October Sonata รักที่รอคอย ออกฉายในปี 2552 ในช่วงเวลาที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังมีพื้นที่สำหรับหนังที่จริงจังและเข้มข้นในเรื่อง และท้าทายคนดูทางความคิด ถึงแม้จะมีฉากหน้าของหนังรักและนำเสนอโดยดารายอดนิยมอย่าง ก้อย-รัชวิน วงศ์วิริยะ, โป๊ป-ธนวรรธน์ วรรณธนะภูติ และ บอย-พิชฌุ นิมสกุล แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญของทีมงานและบริษัทที่ลงทุนที่ไม่เพียงแต่ทำหนังที่มุ่งหวังผลทางการค้าเพียงอย่างเดียว แต่เชื่อมั่นในพลังของภาพยนตร์ในการบันทึกประวัติศาสตร์ทางความรู้สึก อันเป็นสิ่งที่ไม่ได้พบเห็นบ่อยนักเมื่ออุตสาหกรรมหนังไทยเปลี่ยนแปลงไปในทศวรรษที่ตามมา

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประเด็นเป็นปีแรก ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับอักษรดังนี้

๑. การต่อสู้ของกรรมกรหญิงโรงงานฮาร์ว (พ.ศ. ๒๕๑๘)
๒. คล้องช้าง (พ.ศ. ๒๔๘๑)
๓. ทองปาน (พ.ศ. ๒๕๒๐)
๔. ทวิภพ (พ.ศ. ๒๕๔๘)
๕. โทษ (พ.ศ. ๒๕๑๓)
๖. นิ้วเพชร (พ.ศ. ๒๕๐๓)
๗. น้ำท่วมกรุงเทพ (พ.ศ. ๒๕๕๕)
๘. บันทึกเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔)
๙. ผีตองเทือง (พ.ศ. ๒๕๐๕)
๑๐. ผีเสื้อและดอกไม้ (พ.ศ. ๒๕๒๘)
๑๑. ผลไม้แก้ว (พ.ศ. ๒๕๒๐)
๑๒. พระเจ้ากรุงสยาม เสด็จถึงกรุงเบิร์น (พ.ศ. ๒๔๙๐)
๑๓. พระเจ้าช้างเผือก (พ.ศ. ๒๔๘๔)
๑๔. พระราชพิธีเฉลิมพระนครและพระราชวงศ์จักรี อันสถาปนามา ๑๕๐ ปี (พ.ศ. ๒๔๗๕)
๑๕. พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๖๘)
๑๖. ไฟเย็น (พ.ศ. ๒๕๐๘)
๑๗. ภาพยนตร์ข้ามเหตุการณ์เสียชีวิต มิตร ชัยบัญชา (พ.ศ. ๒๕๑๓)
๑๘. มนต์รักลูกทุ่ง (พ.ศ. ๒๕๑๓)
๑๙. รัฐประหาร ๒๔๙๐ (พ.ศ. ๒๔๙๐)
๒๐. โรงแรมรก (พ.ศ. ๒๕๐๐)
๒๑. ลุงบุญมีระลึกชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒๒. ลูกอีสาน (พ.ศ. ๒๕๒๕)
๒๓. สุตสาคร (พ.ศ. ๒๕๒๒)
๒๔. อนุทินวีรชน ๑๔ ตุลา (พ.ศ. ๒๕๑๗)
๒๕. ! (อัศจรรย์) (พ.ศ. ๒๕๒๐)

ประกาศ ณ วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นางสุกมล คุณปลื้ม)
ผู้อำนวยการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณา
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายเดชม สุขวงศ์)
ผู้อำนวยการ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
พยาน

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตัดสินขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นปีที่ ๒ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. โชคสองชั้น (๒๔๗๐)
๒. ชีวิตก่อน ๒๔๗๕ (๒๔๗๓)
๓. เหน้รัฐธรรมนูญ (๒๔๗๖)
๔. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเสด็จนิวัตพระนคร พ.ศ. ๒๔๘๑ (๒๔๘๑)
๕. การสวนสนามของกองกำลังเสรีไทย (๒๔๘๗)
๖. ที่ระเบิดกรุงเทพในสงครามโลกครั้งที่ ๒ (๒๔๘๗)
๗. เหตุมหัศจรรย์ (๒๔๙๘)
๘. สวรรค์มืด (๒๕๐๓)
๙. แม่นาคพระโขนง (๒๕๐๒)
๑๐. การขมขวยชิงแชมป์โลกระหว่าง โผน กิ่งเพชร-ปาสคาล เปเรซ พ.ศ. ๒๕๐๓ เวทีมวยลุมพินี กรุงเทพฯ (๒๕๐๓)
๑๑. มือโจร (๒๕๐๔)
๑๒. เรือนแพ (๒๕๐๔)
๑๓. บันทึกรักของพิมพ์วี (๒๕๐๕)
๑๔. เงิน เงิน เงิน (๒๕๐๘)
๑๕. เสน่ห์นางกอ (๒๕๐๙)
๑๖. (พยาธิสัตว์จัด) GNATHOSTOMA SPINGERUM AND GNATHOSTOMIASIS IN THAILAND (๒๕๑๐)
๑๗. ยิงเป้านักโทษค่ายเสตอด (๒๕๑๐)
๑๘. อินทรีทอง (๒๕๑๓)
๑๙. คาโลสลาเมในสวนโมกข์ (๒๕๑๕)
๒๐. หนุมานพบ ๗ ยอดมนุษย์ (๒๕๑๓)
๒๑. ทองพูน โคกโพ ราษฎรเต็มขั้น (๒๕๒๐)
๒๒. ครูบ้านนอก (๒๕๒๑)
๒๓. เมื่องโหมก (๒๕๒๑)
๒๔. คนจร าลง (๒๕๕๒)
๒๕. สวรรค์บ้านนา (๒๕๕๒)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๒

๑. นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
๒. นายปรบดา พูน (กรรมการ) บัณฑิต, นักวิจารณ์ภาพยนตร์, ผู้กำกับภาพยนตร์
๓. นายชวิสิทธิ์ บุญเกียรติ (กรรมการ) นักวิชาการอิสระ (ศิลปินอิสระและจดหมายเหตุ)
๔. นางจิตา ฉลิดฉลการพิมพ์ (กรรมการ) นักวิจารณ์ภาพยนตร์, บรรณาธิการนิตยสาร ไนต์สโคป
๕. นายวิศิษฐ์ ศาลานเที่ยง (กรรมการ) ผู้กำกับภาพยนตร์
๖. นายฉันทชัย โชติรสครณิ (กรรมการและเลขานุการ) ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

ประกาศ ณ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางสกุลกุล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาตัดสิน
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖

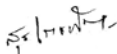
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตัดสินขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เขาหน้าทีหอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นปีที่ ๓ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับปีที่สร้างดังนี้

๑. VISIT OF THE PRINCE OF SIAM (1901)	๑๔. ผู้ชนะสิบทิศ (๒๕๐๙ - ๒๕๑๐)
๒. ช้าง (Chang: A Drama of the Wilderness) (๒๔๗๐)	๑๕. เขาชื่อกานต์ (๒๕๑๖)
๓. แหวนวิเศษ (๒๔๗๒)	๑๖. [โบราณขลุ่ยกับกรรมากร] (๒๕๑๖)
๔. เสตังทอดพระเนตรมอญรำผี ปากีสต์ (๒๔๗๓)	๑๗. วัยอลวน (๒๕๑๙)
๕. [พระราชพิธีโล้ชิงช้า] (๒๔๗๔)	๑๘. คนภูเขา (๒๕๒๒)
๖. การรับเรือตอร์ปิโด (๒๔๗๘)	๑๙. น้ำพุ (๒๕๒๗)
๗. [รวมไทย] (๒๔๘๔)	๒๐. บุญชูผู้นำรัก (๒๕๓๓)
๘. ทราสมาเป็นแก้ว (๒๔๙๓ - ๒๔๙๔)	๒๑. ปุกปุย (๒๕๓๓)
๙. [อาจารย์ศิลป์ พีระศรี] (๒๔๙๔)	๒๒. 2499 อินทพลาครองเมือง (๒๕๔๐)
๑๐. กรุงเทพมหานครของเรา (๒๕๐๐)	๒๓. พี่หยาเลยใจ (๒๕๔๓)
๑๑. โผชนาซิมังบริบูรณ์บ่าม ขุดหนุ่ต่อฟองเขาพาไปดูหมี่ (๒๕๐๕)	๒๔. โห่โหมโรง (๒๕๔๗)
๑๒. หลุมศพที่ลือไซท์ (๒๕๐๕)	๒๕. มหาลัยเหมืองแร่ (๒๕๔๘)
๑๓. เพชรตัดเพชร (๒๕๐๙)	

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๓

๑. นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. รศ.ดร.ชัยวัฒน์ ศุภะสกุล (กรรมการ)
นักวิทยาศาสตร์	๓. ศ.ดร.เนติ อภรณ์สุวรรณ (กรรมการ)
นักประวัติศาสตร์
๔. นายอัศศิริ ธรรมโชติ (กรรมการ)
นักเขียน	๕. นายประวิทย์ แดงอักษร (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ นักเขียน	๖. นายพันธุ์ธัมภ์ ทองสังข์ (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์
		๗. นายนลศักดิ์ ดอกไม้ (กรรมการ)
นักวิชาการภาพยนตร์

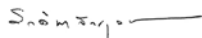
ประกาศ ณ วันศุกร์ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสุระ เศษะหัต)

ผู้อำนวยการบริหารหอภาพยนตร์

ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ

ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นปีที่ ๔ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. [ร.๕ เสด็จประพาสกรุงศรีอยุธยา] (๒๔๔๐)	๑๔. รักภรรยา (๒๕๐๐)
๒. [Siamese Society] (๒๔๖๓)	๑๕. [ทบข้าว นวดข้าว สีข้าว แต่งงานภาคใต้] (๒๕๑๑ - ๒๕๑๒)
๓. เสด็จอินโดจีน พ.ศ. ๒๔๗๓	๑๖. ตลาดพนมจรรย์ (๒๕๑๖)
๔. Sound Patch Work (๒๔๗๓)	๑๗. สำเพ็ง (๒๕๒๔)
๕. [ปัดดาณีโมดิต] [๒๔๗๔]	๑๘. คนทรงเจ้า (๒๕๓๒)
๖. ข้าวก่ำมือเดียว (๒๔๘๓)	๑๙. คนเลี้ยงช้าง (๒๕๓๓)
๗. พรายตตะเคียน (๒๔๘๓)	๒๐. กลิ้งไว้ก่อนพ่อสอนไว้ (๒๕๓๔)
๘. งานวันชาติ นายพลศรีหลวงที่บุตลงคราม นายกรัฐมนตรี
ณ ท่าเทียบ วังสวนกุหลาบ (๒๔๘๔)	๒๑. กาสครั้งหนึ่งเมื่อเช้านี้ (๒๕๓๗)
๙. พี่ชาย (๒๔๙๔)	๒๒. นางนาก (๒๕๔๒)
๑๐. [จำเริญ - จิมมี่] (๒๔๙๗)	๒๓. ดอกฟ้าในมือมาร (๒๕๔๓)
๑๑. ลันตี - วีณา (๒๔๙๗)	๒๔. มนต์รักทรานซิสเตอร์ (๒๕๔๔)
๑๒. ข้าวฟ้าดินสลาย (๒๔๙๘)	๒๕. แฟนฉัน (๒๕๔๖)
๑๓. เศรษฐีอุณณา (๒๔๙๘)	

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๔

๑. นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์	๓. ผศ.สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร (กรรมการ)
นักวิชาการอิสระ
๔. นายพิชัยวัฒน์ แสงประพาฬ (กรรมการ)
นักวิชาการภาพยนตร์	๕. นายวิภี บูรพาตะนะ (กรรมการ)
นักเขียน	๖. นายบรรจง ปิติอยู่เอกลูก (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันเสาร์ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายวิรัช ไรจน์ทองธORN)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการพิจารณา

เพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องซึ่งเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นปีที่ ๕ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่ดังต่อไปนี้

๑. [ภารกิจทหารอาสาสยามในสงครามโลกครั้งที่ ๑] [๒๔๖๑]	๑๔. เสาป่า [๒๕๒๓]
๒. [เด็กชนสมัย ร.๗] [๒๔๗๐-๒๔๗๕]	๑๕. ประชาชนนอก [๒๕๒๔]
๓. พันท้ายบรสิงห์ [๒๔๙๓]	๑๖. เพื่อนแพง [๒๕๒๖]
๔. [ทหารไทยไปเกาหลี] [๒๔๙๔-๒๔๙๕]	๑๗. ท้ายเกล้า [๒๕๓๐]
๕. มรดกพระจอมเกล้า [๒๕๓๗]	๑๘. บ้านหนีปอบ 2 [๒๕๓๓]
๖. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกผนวช [๒๔๙๙]	๑๙. เรื่องตลก 69 [๒๕๔๒]
๗. โฆษณาพระเครื่องฉลอง ๒๕ ทศวรรษ [๒๕๐๐]	๒๐. บางระจัน [๒๕๔๓]
๘. ทะโมนไพร [๒๕๐๖]	๒๑. สุริโยไท [๒๕๔๔]
๙. ยุทธนา - ศิวิธ [๒๕๐๖]	๒๒. ๑๕ คำ เดือน ๑๑ [๒๕๔๕]
๑๐. การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติในตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล
และผู้มาทางทหารจนถึงล้มป่วยและอสัญกรรมของ
ยาพณา จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ [๒๕๐๖]	๒๓. องค์บาก [๒๕๔๖]
๑๑. สายเลือดเดียวกัน [๒๕๐๙-๒๕๑๑]	๒๔. ซัดเตอร์ กคดีวิญญาน [๒๕๔๗]
๑๒. ชู้ [๒๕๑๕]	๒๕. รักแห่งสยาม [๒๕๕๐]
๑๓. วิยตกกระ [๒๕๑๑]	

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๕

๑. นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายเอนก นาวิกมูล (กรรมการ)
นักประวัติศาสตร์และนักเขียน	๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญนิพันธ์ (กรรมการ)
นักวิชาการด้านปรัชญา
๔. พลเอก บัญชร ชวาลศิลป์ (กรรมการ)
นักเขียน	๕. นายมนในธรรม เข็มเทียนรัตน์ (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์	๖. นายอดิเทพ กัทธเดชไพศาล (กรรมการ)
นักเขียนและนักดนตรี
๗. นายดวงฤทธิ์ บุนนาค (กรรมการ)
สถาปนิก	๘. นางกฤติยา กาวังค์ (กรรมการ)
ภัณฑารักษ์	๙. นายศุภวัฒน์ จงศิริ (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณา
เพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เขาหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. จี๋ใหม่ทางทะเล เรือดำน้ำ แห่งราชธานีสยาม
กิจกรรมของทหารเรือดำน้ำไทยในญี่ปุ่น
(พิธีปล่อยเรืออินรูง์เรือสตีส) [๒๕๓๙-๒๕๔๐]	๑๓. จาริกานุสรณ์ (๒๕๑๔)
๒. พระองค์เจ้าทิระภะทศกัญญาเสนาฯ เสด็จ
ชมเมืองหลวง (๒๕๑๖)	๑๔. เทพธิดาโรงแรม (๒๕๑๗)
๓. เสด็จประพาสภาคใต้ (๒๕๐๒)	๑๕. (นิรโทษกรรม จำเลยคดี ๖ ตุลา) [๒๕๒๑]
๔. พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พ.ศ. ๒๕๐๓ (๒๕๐๓)	๑๖. คนกลางแคด (๒๕๒๒)
๕. แพรดำ (๒๕๐๔)	๑๗. ไม่แดง (๒๕๒๒)
๖. [การเดินทางของประชาชน นักเรียน กรณีเขาพระวิหารในจังหวัดนราธิวาส]
(๒๕๐๕)	๑๘. สะพานรักสารสิน (๒๕๓๐)
๗. ไม้สัก (๒๕๐๕)	๑๙. สตรีเหล็ก (๒๕๓๓)
๘. พัฒนาการ (๒๕๐๖)	๒๐. สุดเสนหา (๒๕๔๖)
๙. เพลงเหย่อย (๒๕๐๗)	๒๑. นามนคร (๒๕๔๗)
๑๐. MISS UNIVERSE BEAUTY PAGEANT (๒๕๐๘)	๒๒. FINAL SCORE
365 วัน-ตามติดชีวิตเด็กเอ็นท์ (๒๕๕๐)
๑๑. [พิธีลงนามและคำประกาศในแถลงการณ์ร่วม
การก่อตั้งสมาคมประชาชนไทยเอเซียตะวันออกเฉียงใต้] (๒๕๑๐)	๒๓. MARY IS HAPPY, MARY IS HAPPY. (๒๕๕๖)
๑๒. มิตรภาพผู้กลับมา (๒๕๑๒)	๒๔. วังทิกุล (๒๕๕๗)
	๒๕. เพลงของข้าว (๒๕๕๘)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายสุทธากร ลั่นดิษฐ์ (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์	๓. นางนงนทกานติ วังสิพราหมณ์กุล (กรรมการ)
บรรณาธิการ	
๔. นายอรรถ วนนาค (กรรมการ)
นักเขียน นักแปล	๕. นายตบูน อัมตะกุล (กรรมการ)
นักประพันธ์ดนตรี	๖. นางวิภาณี เฒ่าเหลืองทอง (กรรมการ)
นักเขียนบทละคร	๗. นายสมเกียรติ วิฑูรย์นิจ (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันอังคารที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวิระ โรจน์พจนรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒๔๖๙ (๒๔๖๙)	๗. กองพันจางอ๊กซี้ (๒๕๑๐)
๒. การเดินทางกลับจากประเทศผู้ป่วนของคณะทูตไทยในการไปเจรจา
ตกลงการเรียกร้องดินแดนคืนจากรัฐบาล อินโด-จีน ของฝรั่งเศส
เมืองกรุงเทพมหานคร (๒๔๘๔)	๘. ชุมแพ (๒๕๑๙)
๓. ทะเลลึก (๒๕๑๖)	๙. เพลงรักเพื่อเธอ (๒๕๒๑)
๔. พิธีเปิดป้าย พรรคเสรีมนังคศิลา ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙ (๒๕๑๙)	๑๐. บ้านทรายทอง (๒๕๒๓)
๕. ไทยโตมารู (๒๕๐๗)	๑๑. หลวงตา (๒๕๒๓)
๖. ดึกบางระจัน (๒๕๐๙)	๑๒. มือปืน (๒๕๒๖)
	๑๓. ข้างหลังภาพ (๒๕๒๘)
	๑๔. ฉลุย (๒๕๓๐)
	๑๕. เกรซแลนด์ (๒๕๔๙)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. นายศักดิ์นา อัครกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรมการบริหารภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายพิศณุ นิลกลัด (กรรมการ)
สิ่งแวดล้อม	๓. นายสุกฤต บุญหัตถ์ (กรรมการ)
นักวิชาการ
๔. นายศรัณย์ ทองปาน (กรรมการ)
นักเขียนสารคดี	๕. นางฤทัยวรรณ วงศ์สิริสวัสดิ์ (กรรมการ)
ผู้กำกับการแสดง	๖. นางสาวอินทิรา เจริญปุระ (กรรมการ)
นักแต่ง

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายพงศ์ศักดิ์ คุ้ม สมนันต์)

ผู้อำนวยการบริหาร
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา อัครกุล ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ

ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๐ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. [งานพระบรมศพพระพุทธเจ้าหลวง] (๒๔๕๓)	๑๑. มนต์รักแม่บัวตอง (๒๕๒๐)
๒. [การถ่ายภาพยนตร์เสียงในฟิล์มครั้งแรกในสยาม] (๒๔๗๒)	๑๒. เมียหลวง (๒๕๒๑)
๓. [แข่งขันกอล์ฟ ๒๔๗๔] (๒๔๗๔)	๑๓. เลือดสุพรรณ (๒๕๒๒)
๔. ชมมณีเย็บของอากง (๒๔๙๖)	๑๔. รุ่งอรุณวันใหม่ในป่า (๒๕๒๓)
๕. ทนุภณแฉฉิมยัยครึ่งใหม่ (๒๕๐๐)	๑๕. แก้ว (๒๕๒๓)
๖. [ภาพยนตร์โฆษณาสี่คิงส์] (๒๕๐๒)	๑๖. อนึ่ง คิดถึงพอสังเขป (๒๕๓๕)
๗. งานศพนายอ่องฉิมฝ่าย ฉาวว่องวงศ์ (๒๕๑๒)	๑๗. กลอง (๒๕๔๑)
๘. ไอ้ทุย (๒๕๑๔)	๑๘. สัตว์ประหลาด! (๒๕๔๓)
๙. พิธีพระราชทานเพลิงศพวีรชนผู้เสียชีวิต
ณ บริเวณท้องสนามหลวง ๑๓-๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๗ (๒๕๑๗)	๑๙. ก้านกล้วย (๒๕๔๔)
๑๐. เพื่อนรัก (๒๕๒๐)	๒๐. ฉลาดเกมส์โกง (๒๕๖๐)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. นายศักดิ์นา นัตร์กุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. ดร. นิตยา กาญจนวรรณ
รพบัณฑิต ประธานทิวาราณ์ศิลป์	๓. ร.ศ. อรุณา ยุทธวงษ์
นักวิชาการ, อดีตนัก	๔. นายภิญโญ ไตรสุริยธรรมา
บรรณาธิการ, นักเขียน
๕. นายพรพิชิต พัฒนภาพุธร
นักวิชาการอิสระ	๖. นายก้อง กุฑริณี
สื่อมวลชน	๗. นายอัษฎางค์ สาคริก
นักดนตรี	๘. นายอนาถ ธีรสกุล
บรรณาธิการ, นักเขียน

ประกาศ ณ วันที่สิบสี่ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายวิระ ไรจน์จรรย์รัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา นัตร์กุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๙ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องซึ่งเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เยี่ยมเมณฑลฝ่ายเหนือ
พ.ศ. ๒๔๖๙ (๒๔๖๙)	๑๐. "ฟ้าเมืองไทย" ฉลองขึ้นปีที่ 8 พุทธ 7 เมษายน 19 (๒๕๑๙)
๒. [การแสดงเลียบเมืองเหนือ ROYAL TOUR IN NORTHERN SIAM]
(ส่วนที่ไม่ได้ใช้) (๒๔๗๐)	๑๑. ลูกบ้าเที่ยวล่าสุด CRAZY ME (๒๕๓๖)
๓. ชมสยาม SEE SIAM (ไม่สมบูรณ์) (๒๔๗๓)	๑๒. ฟิน บ้า คาราโอเกะ FUN BAR KARAOKE (๒๕๙๐)
๔. เลือดชวา (เศษที่เหลืออยู่) (๒๔๗๙)	๑๓. พี่มาก..พระโขนง PEE MAK (๒๕๕๖)
๕. ปิดทองหลังพระ (เศษที่เหลืออยู่) (๒๔๘๒)	๑๔. อาปัติ KARMA (๒๕๕๘)
๖. กะเทยเป็นเหตุ (๒๔๘๗)	๑๕. INSECTS IN THE BACKYARD
แมลงรบกวนสวนหลังบ้าน (๒๕๖๐)
๗. BANGKOK METROPOLITAN BUSES AND TRUCKS (๒๕๐๑)	
๘. มายไทย (๒๕๐๖)	
๙. นางสาวโพรเซค (๒๕๐๘)	

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน (ประธานกรรมการ)
ที่ปรึกษากรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นางปิ่นนัยน์ ยอดแสงรัตน์
สื่อมวลชน	๓. นายพรชื้อ วิริยะประภานนท์
นักวิจารณ์ภาพยนตร์
๔. นางสาวโสภิต หวังวิวัฒนา
นักจัดรายการวิทยุ	๕. ดร. ลลิตา หายวงษ์
นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์	

ประกาศ ณ วันศุกร์ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอทธิพล คุณบัสิม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ

ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดาระายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๐ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีที่ ๑๐ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. VISIT OF SIAMESE BOY SCOUT TO JAPAN (๒๔๗๒)
๒. คำสั่งคำสาป (ฉบับฟิล์ม ๑๖ มม. [๒๔๙๔], ฉบับฟิล์ม ๓๕ มม. (๒๔๙๗))
๓. [ภาพยนตร์บริการข่าวสารไทย] (๒๔๙๗)
๔. [เบื้องหลังหนังไทย เหนือเกล้า] (๒๕๑๐)
๕. อินทนิล (๒๕๑๑)
๖. [ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ เอือนเงิน] (๒๕๑๘)
๗. วิयरเรจ (๒๕๒๗)
๘. ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุรุษ (๒๕๒๘)
๙. ช่างมัน..ฉันไม่แคร์ (๒๕๒๙)
๑๐. เวลาในขวดแก้ว (๒๕๓๔)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกติน (ประธานคณะกรรมการ)
ที่ปรึกษาราชการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. ศาสตราจารย์พิเศษทอง จันทรางศุ
นักประวัติศาสตร์	๓. ดร. วิภาดา ทรนคุณทอง
นักวิชาการด้านภาพยนตร์และวัฒนธรรมศึกษา	
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดแดน วิสุทธิลักษณ์
นักวิชาการด้านมานุษยวิทยา	๕. นายภาณุ บุรุษรัตนพันธุ์
นักเขียน สื่อมวลชน	๖. นางสาวสุภัทรา ภูมิประภาส
นักเขียน นักแปล	๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุรุพงษ์ รักษาสิทธิ์
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันอาทิตย์ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์)

ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกติน)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๘ ท่าน ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญ ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรอง นำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๑ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีที่ ๑๑ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. [โสกันต์พระองค์เจ้าจรัสศรีสุประภาต] (๒๔๗๑)
๒. หัวรักเหวโลก (๒๔๙๘)
๓. [คำปราศรัยในวันครบรอบปีที่ ๒ แห่งการปฏิวัติ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓] (ไม่สมบูรณ์) (๒๕๐๓)
๔. สุริยันต์ล่องหน (๒๕๐๔)
๕. นิสิตพัฒนา (ไม่สมบูรณ์) (๒๕๐๕)
๖. โฆษณาเพ็ญ (๒๕๐๖-๒๕๐๘)
๗. การเดินทางอันแสนไกล (๒๕๑๒)
๘. ทอง (๒๕๑๖)
๙. วิมานดารา (๒๕๑๗)
๑๐. สาย สีมา นักสู้สามัญชน (๒๕๒๔)
๑๑. Goal Club เกมล้มโต๊ะ (๒๕๔๔)

ประกาศ ณ วันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ผู้รับรอง

กรมส่งเสริมการ
พัฒนาคุณภาพ
การศึกษา
หอภาพยนตร์
(องค์การมหาชน)

